Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • 5 декабрь 1974 йил, пайшанба № 283 (16.063). ◆ Баҳоси 2 тийин.

Ўртоқ Л. И. Брежнев Францияга жўнаб кетди

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Франция Республикасининг Президенти В. Жискар Д'Эстэннинг таклифига биноан амалий визит билан 4 декабрда Москвадан Парижга жўнаб кетди.

Совет Иттифоқининг Давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида ўртоқ Л. И. Брежневни А. А. Гречко, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, В. И. Долгих, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев ўртоқлар, КПСС Марказий Комитетининг аъзолари Б. П. Бугаев, В. В. Кузнецов, Г. С. Павлов, Г. Э. Цуканов, Н. А. Щелоков, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат С. К. Цвигун, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзолари К. М. Боголюбов, Г. К. Цинев, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг ўринбосари В. С. Шапошников кузатиб қолдилар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев билан бирга КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, СССР ташқи савдо министри Н. С. Патоличев, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири П. А. Абрасимов, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари А. М. Александров, А. И. Блатов, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг ўринбосари В. В. Загладин, ТАСС Бош директори Л. М. Замятин Парижга жўнаб кетдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида аэродромда Франциянинг Совет Иттифоқидаги муваққат ишлар вакили Ф. Юссон, СССРдаги Франция элчихонасининг дипломатия ходимлари бор эдилар.

(ТАСС).

СОВЕТ ДЕМОКРАТИЯСИ ТАНТАНАСИ

Бугун бутун совет халқи СССР Конституцияси кунини байрам қилмоқда. СССР Конституцияси — Асосий қонунни халқимиз бахт-саодат қомуси деб аташи бежиз эмас. Коммунистик партия раҳбарлигида совет халқи янги жамият қуришда эришган улкан ютуқлар, Октябрь туфайли меҳнат аҳли эришган ҳақ ва ҳуқуқлар, уларнинг бурчлари ана шу қомусда қонун кучи билан мустаҳкамлаб қўйилган.

СССР Конституцияси куни — социалистик демократиянинг тантанаси байрамидир. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Москва шаҳар Бауман сайлов округи сайловчилари билан учрашувда айтганидек, чинакам демократизм жамиятимизнинг ҳамма соҳаларига сингиб кетган, бутун халқнинг манфаатларини ва ҳуқуқларини ҳам, ҳар бир гражданнинг манфаатлари ва ҳуқуқларини ҳам самарали равишда таъминлаб турибди. Совет ҳокимияти ҳар қандай демократик буржуазия республикасидан миллион марта демократикроқ эканлиги тўғрисидаги доҳий Ленин сўзларининг тўғрилигини ҳаётнинг ўзи қайта ва қайта исбот этмоқда.

Совет ҳокимияти халқ ҳокимияти демакдир. Бу барча меҳнаткашлар учун чинакам демократия бўлиб, миллионлаб меҳнаткашларни давлат ва жамоат ишларини бошқаришга жалб этмоқда. Меҳнат аҳли қобилияти ва истеъдодини амалда рўёбга чиқариш учун кенг имкониятлар яратиб бермоқда.

Бизнинг социалистик демократиямиз меҳнаткашларда ўз мамлакатининг, барча моддий ва маънавий бойликларнинг хўжайини туйғусини ривожлантиради. Совет ҳокимияти халқ ҳокимияти эканлигини меҳнаткашлар яхши биладилар, шу билан бирга ўз ҳуқуқ ва бурчларини, Ватанимиз фаровонлиги, халқларнинг бахт-саодати, йўлида янада фидокорлик билан меҳнат қилиш зарурлигини англайдилар. Жамоат мулкини сақлаш ва кўпайтириш, виждонан меҳнат қилиш, жамоат тартибини сақлаш, социалистик Ватанни ҳимоя қилиш меҳнаткашларнинг СССР Конституциясида белгилаб қўйилган асосий бурчларидир.

Халқ олдидаги, Ватан олдидаги бурчини тўла англаб етиш мўъжизалар яратмоқда. Беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун авж олган умумхалқ социалистик мусобақаси самаралари буни яққол кўрсатиб турибди. Республикамиз беш йилликнинг белгиловчи йилида беш миллион уч юз минг тонналик «оқ олтин» хирмонини барпо этгани ҳам, саноат корхоналари планга қўшимча неча-неча миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаргани ҳам халқимизнинг онгли меҳнати натижасидир.

Ун беш қардош республика оиласида Октябрь қуёши нуридан баҳраманд бўлиб юксалаётган Ўзбекистонимиз социалистик демократиянинг, халқлар дўстлигининг ҳаётбахш кучи туфайли шарқдаги машъалга айланди. Бу йил республикамиз меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР тузилганлиги ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 50 йиллигини байрам қилдилар. Бу қутлуғ сана бутун совет халқининг шодиёна байрамига айланди. Республикамизнинг ана шу тарихан қисқа вақт ичида босиб ўтган йўли, экономикани, фан ва маданиятни юксалтиришда қўлга киритган ютуқлари ривожланаётган шарқ мамлакатларига намуна бўлиб хизмат қилмоқда, социалистик тузумнинг куч-қудратини ва афзалликларини, меҳнаткаш халққа бу тузум нималар беришини намойиш қилаётир.

Чиндан ҳам шу эллик йил ичида Ўзбекистоннинг ўсиши, юксалиши, унинг тараққиёти ва гуллаб-яшнаётганининг ифодаси бўлган рақамлар ўз салмоғи ва улуғворлиги билан ҳайратга соларлидир. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлашга мўлжалланган бир неча саноат корхонаси бўлган Ўзбекистон эллик йил ичида индустриал республикага айланди. Эндиликда ўлкамизда саноатнинг юздан ортиқ тармоғи вужудга келди. 1300 га яқин йирик саноат корхоналари ишлаб турибдики, улар энг замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган. Бекобод металлургия заводи, Чирчиқ электр химия комбинати, Олмалиқ кон металлургия комбинати, электрон техника заводи. Тошкентдаги пахта териш машиналари, самолётлар, тракторлар ишлаб чиқараётган замонавий машинасозлик корхоналари ана шулар жумласидандир. Эллик йил ичида саноат маҳсулоти ишлаб чиқариши 144 баравар кўпайди. Бу рақам мазмуни шундайки, кенг халқ истеъмол товарларидан тортиб, энг замонавий электрон асбоб-ускуналаргача хилма-хил маҳсулотлар ишлаб чиқариш муттасил кўпайиб бормоқда.

Илм-фан тараққиётини эса Ўзбекистон халқаро симпозиумлар, конференциялар ўтказиладиган илмий марказлардан бирига айланганлиги ҳам яққол кўрсатиб турибди. Республикамиздаги 190 га яқин илмий муассасаларда йигирма саккиз мингдан ортиқ илмий ходимлар халқ хўжалигининг энг муҳим масалалари устида иш олиб бормоқдалар. Уларнинг орасида 686 фан доктори, 9 мингдан ортиқ фан кандидатлари бор.

Октябрь революциясидан илгари деярли саводсиз бўлган ўлкада ҳозир 25 театр ва филармония, 4230 кино установка, 6 минг кутубхона, 3690 клуб, 1500 халқ университети ишлаб турганлиги маданиятни ривожлантиришда республикамиз эришган ютуқлар салмоғини кўрсатиб турибди.

Халқимиз бу улкан ютуқлар Коммунистик партиянинг раҳнамолиги туфайли, ленинча миллий сиёсатнинг амалга оширилиши, совет халқларининг қардошлиги, дўстлиги, ўзаро ҳамкорлиги натижасида қўлга киритилганлигини, худди шу туфайли беш йиллик одимлари тобора салмоқли ва зафарли бўлиб бораётганлигини яхши билади ва қадрлайди. СССР халқларининг бузилмас Иттифоқи, ўзаро ёрдами экономикани юксалтириш, фан ва маданиятни ривожлантиришнинг, социал вазифаларни муваффақиятли ҳал этишнинг қудратли омили бўлиб қолди.

Бугун, СССР Конституцияси кунида, социалистик демократиямиз ана шундай самаралар бераётганидан, турмушимизнинг тағин ҳам ёрқин ва фаровон, ҳаётимизнинг жўшқин ва сермазмун бўлиб бораётганидан фахрланамиз. Бу байрам совет халқларининг дўстлиги байрами, уларнинг бузилмас иттифоқи, қардошларча ҳамкорлиги ва бирлиги байрамидир.

РЕСПУБЛИКА САНОАТИНИНГ ЯНГИ МУВАФФАҚИЯТИ

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг хабар беришича, республика индустрияси саноат маҳсулотини реализация қилиш юзасидан 1974 йил январь-ноябрь ойи планини муддатидан илгари бажарди, меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи 102,4 процент бажарилди.

Ўн бир ой мобайнида пландан ташқари 323,4 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 8,4 процент ўсди. Меҳнат унумдорлиги 4,5 процент ошди. Қорақалпоғистон АССР, республиканинг барча областлари ва Тошкент шаҳри саноат маҳсулотини реализация қилиш ўн бир ойлик планини бажардилар. Қорақалпоғистон АССР, республика областлари ва Тошкент шаҳри бўйича саноат ишлаб чиқариши планининг бажарилиши ва ишлаб чиқаришни ўстириш суръатлари қуйидагича бўлди:

(Биринчи устун — ноябрь ойида маҳсулотни реализация қилиш планининг бажарилиши, иккинчи устун, — январь-ноябрь ойларида маҳсулотни реализация қилиш планининг бажарилиш проценти, учинчи устун — 1974 йил январь-ноябрь ойларида ишлаб чиқарилган маҳсулот 1973 йилнинг шу давридагига нисбатан процент ҳисобида).

Ўзбекистон ССР бўйича жаъми	102,2	103,5	108,4
Қорақалпоғистон АССР	97,9	105,5	116,8
Андижон области	101,6	105,1	106,3
Бухоро области	100,2	101,6	100,0
Жиззах области	105,6	104,3	116,6
Қашқадарё области	103,2	104,6	106,5
Наманган области	103,2	105,4	108,7
Самарқанд области	102,2	103,4	108,3
Сурхондарё области	100,9	104,6	112,5
Сирдарё области	105,5	105,7	129,8
Тошкент области	103,8	103,7	109,3
Фарғона области	102,0	102,9	105,9
Хоразм области	102,7	103,9	108,5
Тошкент шаҳри	102,7	103,0	109,7

Қорақалпоғистон АССР саноат корхоналари пландан ташқари 13,5 миллион сўмлик, Андижон области — 29,8 миллион сўмлик, Бухоро области — 11,2 миллион сўмлик, Жиззах области — 4,5 миллион сўмлик, Қашқадарё области — 15,9 миллион сўмлик, Наманган области — 25,5 миллион сўмлик, Самарқанд области — 27,6 миллион сўмлик, Сурхондарё области — 14,9 миллион сўмлик, Сирдарё области — 10,5 миллион сўмлик, Тошкент области — 59,1 миллион сўмлик, Фарғона области — 38,4 миллион сўмлик, Хоразм области — 9,2 миллион сўмлик, Тошкент шаҳри — 59,5 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилдилар.

Шу йилнинг ўн бир ойи мобайнида Пахта тозалаш министрлиги корхоналари пландан ташқари 135,3 миллион сўмлик, Енгил саноат министрлиги корхоналари 38,9 миллион сўмлик, Озиқ-овқат саноати министрлиги корхоналари 43,6 миллион сўмлик, Гўшт ва сут саноати министрлиги 19,7 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилдилар.

Бошқа министрлик ва идораларнинг корхоналари, шунингдек иттифоқ бўйсунишидаги саноат планнинг ошириб бажарилишига катта ҳисса қўшдилар.

Автомобиль ва темир йўл транспорти корхоналари халқ хўжалиги юкларини ташиш юзасидан ўз планлари ва социалистик мажбуриятларини ошириб бажардилар ҳамда республика саноат маҳсулотини реализация қилиш планининг муваффақиятли бажарилишига кўмаклашдилар.

Шу билан бирга айрим корхоналар планларини бажара олмадилар. Навоий химия комбинати, Тошкентдаги синтетик ва ювиш воситалари заводи, «Шарқ» мебель фирмаси, Денов ёғ-экстракцияси заводи, Наманган трансформатор заводи, Фарғона пойафзал фабрикаси ва бошқалар шундай корхоналар жумласидандир.

Партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотларининг вазифаси саноат корхоналарининг коллективларини беш йилликнинг белгиловчи, 1974 йил топшириқларини ва социалистик мажбуриятларини барча саноат корхоналари муваффақиятли бажаришларига сафарбар этишдан иборатдир.

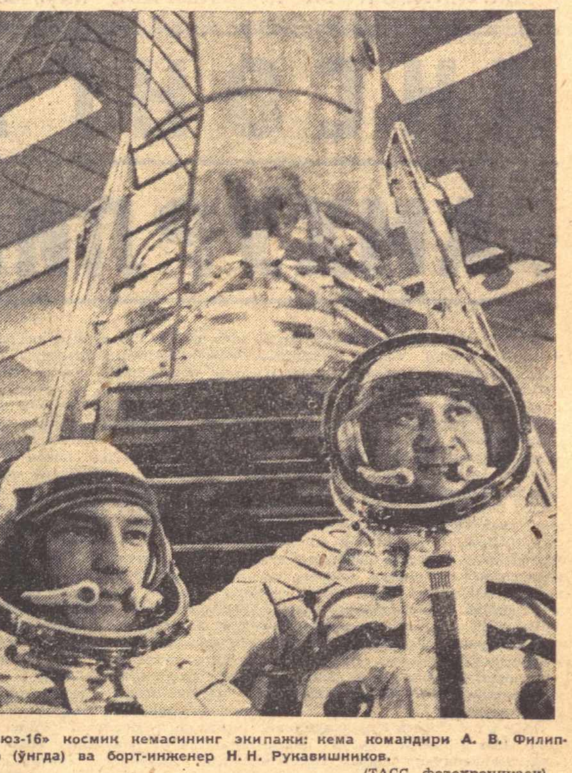

«Союз-16» космик кемасининг экипажи: кема командири А. В. Филипченко (ўнгда) ва борт-инженер Н. Н. Рукавишников.

(ТАСС фотохроникаси).

«СОЮЗ-16» КЕМАСИНИНГ ПАРВОЗИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 2 декабрь. (ТАСС). Москва вақти билан соат 20 гача «Союз-16» космик кемаси Ер атрофини беш марта айланиб учди. Бешинчи марта айланиш вақтида ҳаракат траекторияси тўғрилаб қўйилгандан кейин кема орбита бўйлаб қуйидаги параметрларда учишни давом эттирмоқда:

— Ер юзасидан энг кўп узоқлашуви (апогейида) — 223 километр;

— Ер юзасидан энг кам узоқлашуви (перигейида) — 177 километр;

— Айланиш даври — 88,4 минут;

— Орбитанинг оғиши — 51,8 градус.

Биринчи кун программасига мувофиқ космонавтлар А. В. Филипченко билан Н. Н. Рукавишников учишнинг турли режимларида кема системаларининг ишини текшириб кўрдилар. Навбатдаги алоқа сеансида А. В Филипченко экипаж вазнсизлик шароитига тўла-тўкис кўникиб қолганлигини, космонавтлар ўзларини яхши ҳис этаётганликларини маълум қилди.

Соат 20 дан 30 минут ўтгандан бошлаб 3 декабрь соат 6 дан 30 минут ўтгунгача бўлган давр ичида «Союз-16» космик кемаси Совет Иттифоқи территорияси билан радио орқали алоқа боғланадиган зонадан ташқарида учади, шу вақтда космонавтлар дам оладилар.

ПАРВОЗНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ. 3 декабрь. (ТАСС). «Союз-16» космик кемаси Москва вақти билан соат 12.30 минутгача Ер атрофини 16 марта айланиб чиқди.

Космонавтлар Анатолий Филипченко билан Николай Рукавишниковнинг иккинчи иш куни эрталаб барвақт бошланди. Улар нонуштадан ва медицина контролидан кейин парвознинг шундан кейинги программасини бажаришга киришдилар.

Медицина-биология тадқиқотлари программасига мувофиқ, космонавтлар вазнсизлик шароитида микроорганизмларнинг ўсишини назорат қилдилар.

«Союз» ва «Аполлон» космик кемаларининг биргаликда учишига тайёргарлик программасига мувофиқ ҳаёт фаолиятини таъминлаш системалари синаб кўрилди. Жумладан, «Союз-16» кемасининг бўлимларида босим симоб устунининг 540 миллиметригача пасайтирилди. Экипажнинг докладларига ва телеметрик ахборот маълумотларига кўра, космонавтлар ўзларини яхши ҳис этмоқдалар. Анатолий Филипченконинг томир уриш тезлиги минутига 70 марта, Николай Рукавишниковники эса 75 марта. Кема командирининг нафас олиш тезлиги минутига 15 марта, борт инженерники эса 20 мартадир.

«Союз-16» кемаси экипажининг иш куни Москва вақти билан соат 23 да тугади.

«Союз-16» космик кемасининг парвози давом этмоқда.

КЕЛГУСИ ЙИЛ ҲОСИЛИ ТАРАДДУДИ

3 декабрь куни Тошкентда Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги ва совхозлар министрликлари, «Узсельхозтехника» республика бирлашмаси коллегияларининг қўшма мажлиси бўлиб ўтди. Бунда 1975 йил ҳосили учун кузги-қишки ишларни муваффақиятли ўтказиш, кўкламги экишга тайёргарлик, чорва қишлови, алмашлаб экишни жорий қилиш тадбирлари кўриб чиқилди. Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги министри Э. Т. Шайхов, Ўзбекистон ССР совхозлар министри Е. Т. Тасанбоев, «Узсельхозтехника» республика бирлашмасининг раиси У. Исомхонов, «Узгипрозем» институтининг директори Л. М. Тўрахўжаева ана шу масалалар юзасидан ахборот бердилар.

Мажлисда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Й. Р. Қурбонов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Г. А. Габриельянц қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

Оқолтин районидаги «Фарғона» совхозининг В. Шокиров бошлиқ комплекс механизациялашган бригадаси аъзолари 64 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан хирмон кўтардилар. Улар шу кунларда келгуси йил мўл ҳосилига пухта замин яратмоқдалар. Суратда: (чапдан) бригада бошлиғи В. Шокиров, Т. Йўлчиев, ва В. Ғафуров ўртоқларни кўриб турибсиз.

И. Чернов фотоси.

СССР МОЛИЯ МИНИСТРЛИГИ ВА СССР ДАВЛАТ БАНКИДА

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг топширувига биноан СССР Молия министрлиги ва СССР Давлат банки 1957 йилгача бўлган обунага мувофиқ тарқатилган давлат заёмлари облигацияларининг ҳақини қайтариб бериш тиражларини ўтказиш ва уни тўлаш тартибини белгиладилар.

Облигациялар ҳақини қайтариш 1948 йилги 2 процентли давлат заёмидан бошланади. Конверсия муносабати билан шу заёмнинг облигациялари 1936 йилдан 1946 йилгача бўлган давр ичида чиқарилган заёмларнинг облигацияларига алмаштирилган эди.

1948 йилги 2 процентли давлат заёми облигациялари ҳақини тўлашнинг биринчи тиражи 1974 йил 6 декабрдан 9 декабргача Москвада ўтказилади. Облигациялар ҳақини тўлаш тиражининг расмий жадвали марказий газеталарда 1974 йил 22 декабрда эълон қилинади, тиражга кирган облигацияларнинг ҳақи 1974 йил 23 декабрдан бошлаб тўланади.

Тиражларда облигацияларнинг ҳақи уларнинг ҳар бир серияси учун аввал бўлганидек алоҳида-алоҳида эмас, балки 25 сериядан иборат группалар тарзида тўланади. Бунинг маъноси шуки, башарти тиражда 000001-дан 000025-гача ёки 000126-дан 000150-гача бўлган сериялардаги облигациялар номери чиққан бўлса заёмнинг ҳар бир разрядидаги мазкур серияларнинг ҳамма 50 номерининг ҳақи тўланади.

Давлат заёмлари облигацияларнинг ҳақи 1961 йил 1 январдан бошлаб нархлар ўзгартирилганлиги ҳисобга олиниб ёзиб қўйилган қийматининг 10 га 1 нисбатида тўланади.

Тиражларда чиққан облигацияларнинг ҳақи, уларнинг қиймати қанчалигидан катъий-назар ҳамма омонат кассалар томонидан тўланади.

Омонат кассаларда сақланаётган облигацияларнинг ҳақи уларнинг эгалари олганларидан кейин тўланади. Облигацияларни 1957 йил 1 апрелдан 1975 йил 1 январгача бўлган давр ичида сақлаб берганлик учун ҳақ ундириб олинмайди, чунки шу давр ичида заёмларнинг тиражлари ўтказилгани йўқ.

Тиражларда чиққан давлат заёмлари облигацияларининг ҳақи омонат кассалар томонидан 1994 йилнинг 1 январигача тўланади.

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

ГДР Министрлар Совети Раиси Хорст Зиндерман бошчилигида Ҳиндистондан қайтиб келаётган Германия Демократик Республикаси ҳукумат делегацияси 3 декабрь куни Тошкентда тўхтаб ўтди.

Тошкент аэропортида ўртоқ Хорст Зиндерманни, делегация аъзоларини Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев, республика Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Г. А. Габриельянц ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар. Кутиб олувчилар орасида ГДРнинг Москвадаги элчихонасининг маслаҳатчиси Хорст Бауэр бор эди.

* * *

ГДР Министрлар Советининг Раиси Хорст Зиндерман бошчилигида Ҳиндистондан Ватанига қайтаётиб Тошкентда тўхтаб ўтган Германия Демократик Республикасининг ҳукумат делегацияси 4 декабрь куни Ўзбекистон пойтахти билан танишди. Меҳмонлар шаҳар бўйлаб сафар қилишди, шаҳарнинг диққатга сазовор жойларини ва янги қурилишларини кўздан кечиришди. Улар В. И. Ленин Марказий музейи филиалини бориб кўрдилар. Германия Демократик Республикасининг ҳукумат делегацияси шу куниёқ Тошкентдан Берлинга жўнаб кетди. Тошкент аэропортида ўртоқ Хорст Зиндерманни, делегация аъзоларини Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Г. А. Габриельянц ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

(ЎзТАГ).

Деҳқон бўлсанг шудгор қил!

Республика областларида 1975 йил ҳосили учун шудгорнинг бориши тўғрисида шу йил 4 декабрга бўлган маълумот

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — шудгор қилинган майдон (минг гектар ҳисобида), учинчи стун — планга нисбатан процент ҳисобида

ХОРАЗМ	15,1	151,0
АНДИЖОН	193,4	110,5
Тошкент	217,7	99,9
Сирдарё	151,9	93,2
Жиззах	131,3	90,6
Самарқанд	182,1	79,2
Наманган	104,2	75,0
ҚҚ АССР	40,2	71,8
Бухоро	114,9	61,8
Фарғона	78,3	55,1
Қашқадарё	83,5	50,9
Сурхондарё	47,8	32,1
Республика бўйича:	1360,4	76,6

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ В. И. ДОЛГИХНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Коммунистик партия ва Совет давлати олдидаги катта хизматлари учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Владимир Иванович **Долгих Ленин** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1974 йил 4 декабрь.

БУГУН—СССР КОНСТИТУЦИЯСИ КУНИ

БАХТИМИЗ ҚОМУСИ

«БИЗ ЎЗИМИЗНИНГ ҲАҚЛИЛИГИМИЗГА ТЎЛА ИШОНГАН ҲОЛДА ШУНИ ТАЪКИДЛАЙМИЗКИ, АЙНИ СОЦИАЛИЗМ ВА ФАҚАТ СОЦИАЛИЗМГИНА ДЕМОКРАТИК ЭРКИНЛИКЛАРНИ АМАЛДА РЎЁБГА ЧИҚАРИШНИ ТАЪМИНЛАЙДИ. ЧИНАКАМ ДЕМОКРАТИЗМ ЖАМИЯТИМИЗНИНГ ҲАММА СОҲАЛАРИГА СИНГИБ КЕТГАН, БУТУН ХАЛҚНИНГ МАНФААТЛАРИ ВА ҲУҚУҚЛАРИНИ ҲАМ, ШУНИНГДЕК ҲАР БИР ГРАЖДАННИНГ МАНФААТЛАРИ ВА ҲУҚУҚЛАРИНИ ҲАМ САМАРАЛИ РАВИШДА ТАЪМИНЛАБ ТУРИБДИ. ЛЕНИНЧИ ПАРТИЯМИЗ ЭСА СОЦИАЛИСТИК ДЕМОКРАТИЯ ПРИНЦИПЛАРИНИНГ БОШ ИФОДАЧИСИ, УНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ РАВИШДА ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ ҚАФИЛИ БЎЛИБ ТУРИБДИ».

Л. И. БРЕЖНЕВ.

ИНСОНГА ҒАМХЎРЛИК

СССР Конституциясида СССР гражданлари қариган чоқда, шунингдек касал бўлган ва меҳнатга яроқсиз бўлиб қолганда моддий таъминот олиш ҳуқуқига эгадирлар, деб ёзиб қўйилган. Партия ва ҳукуматимиз халқ моддий фаровонлигини ошириш, жумладан социал-таъминотни ривожлантириш йўлида тинмай ғамхўрлик қилмоқда.

Беш йилликнинг тўрт йили мобайнида халқ турмуш даражасини ошириш йўлида катта ишлар қилинди. Ўқитувчилар, врачлар ва темир йўл транспорти ходимлари, қишлоқ механизаторларининг иш ҳақи, студентларнинг стипендиялари, пенсионерларнинг нафақалари ошди. Партия ва ҳукуматимизнинг беминнат ғамхўрлигидан барча совет кишилари каби Андижон областининг меҳнаткашлари ҳам тўла баҳраманд бўлишмоқда.

СССР Олий Совети Президиумининг 1971 йил 3 июнда қабул қилган «Колхозчиларнинг пенсия таъминотини янада яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарорида ишчи-хизматчиларга касаллиги ва меҳнат қобилиятини йўқотганлиги учун нафақалар, қарилиги учун пенсия тайинлаш тартибини колхозчиларга ҳам жорий қилиш кўрсатилган. Бу қонун чиққанига қадар колхозчи пенсионерларга йилига 16 миллион 685 минг 390 сўм моддий ёрдам берилаётган эди. Фармон турмушга тадбиқ қилингач, бу сумма 22 миллион 315 минг сўмга кўпайди. Ҳозирги вақтда областимизда 88 минг 614 колхозчига йилига 29 миллион 423 минг 100 сўм пенсия берилаётир.

Шу нарса характерлики, колхозчи аёлларга ҳам ишчи-хизматчи аёллар каби ҳомиладорлик ва туғиш отпускалари даври учун нафақа тўлана бошлади. Бу, колхозчи аёлларнинг моддий аҳволини яхшилади. Меҳнатга бўлган муҳаббатини янада оширди. Ўтган хўжалик йилида 17 минг 760 аёлга ҳомиладорлик ва туғиш давридаги отпускаларига 3 миллион 327 минг 400 сўм тўланди.

СССР Министрлар Советининг 1969 йил 31 декабрдаги қарорига мувофиқ колхоздан пенсия олувчи кишилар колхозда ёки давлатнинг бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарига ўтиб ишласа ҳам пенсияси сақланиб қолинган ҳолда, ишлаган иш ҳақини тўла олиши мумкин. Минимал колхоз пенсияси олаётган колхозчилар икки йил ишлаб сўнг пенсиясини қайта ҳисоблатиб олиш ҳуқуқига эга.

Масалан: Москва районидаги Фрунзе номли колхоз аъзоси Маъмурбек Эгамбердиев илгари колхоздан 20 сўм пенсия олган. У колхозда ишлашни давом эттириб, икки йил ишлаганидан сўнг иш ҳақини қайта ҳисоблатган. Ҳозирги вақтда Эгамбердиев ойига 120 сўмдан пенсия олаётир. Хўжаобод районидаги «Ленинизм» колхозининг аъзоси Файзулла Раззақов, Андижон районидаги «Коммуна» колхозининг аъзоси Абдуқодир Сатторовлар ҳозирги вақтда 115-120 сўмдан пенсия олишмоқда.

Область ва район социал таъминот бўлимларининг ходимлари колхозчилар пенсиясининг минимал миқдорини оширишга ва ишлаётган пенсионерларнинг пенсия миқдорини қайта ҳисоблаб чиқишга катта аҳамият бермоқдалар. Айни вақтда областимизда 67 мингдан ортиқроқ киши минимал миқдорда колхоз пенсияси олаётир. Биргина 1973 йилда 1200 га яқин колхозчининг пенсияси миқдори икки йиллик юқори иш ҳақига мувофиқ қайта ҳисоблаб чиқилди ва кўпайтирилди.

Мазкур қонун кўпгина пенсионер колхозчиларнинг моддий аҳволини яхшилади. Меҳнатга бўлган ғайратини янада оширди. Улар колхоз ишлаб чиқаришида актив қатнаша бошладилар. Бир мисол: Пахтаобод районидаги «Правда» колхозининг аъзоси Абдураҳим Жамбулов карилик пенсиясига чиққан эди. Меҳнатда суяги қотган отахон бекор юришни ўзига ор деб билди. Шоликорлик бригадасига ўтиб ишлай бошлади. Шолидан мўл ҳосил олишда ўрнак кўрсатди. Колхоз правленияси Жамбуловнинг меҳнатини муносиб тақдирлади. Уни «Запорожец» енгил машинаси билан мукофотлади.

Жамбулов каби эл бойлигига бойлик қўшаётган меҳнатсевар furthermore бободеҳқонлар, чорвадорлар, боғбонлар область колхоз-совхозларида кўплаб топилади. Пахтаобод районидаги «Андижон» колхозининг аъзоси Абдумухтор ота Кенжаев қариб қолганига қарамай, ҳамон далада. Отахонимиз пенсия пулидан ташқари колхозда ишлаб, ҳар ойига 190 сўмга етказиб иш ҳақи олаётир. Мирзақосим ота Қосимов эса 170 сўмдан маош олаётир.

Колхознинг янги намунавий Устави қабул қилиниши колхоз страхованияси ва колхозчиларнинг социал таъминотини ташкил этишда муҳим восита бўлди. Уставга мувофиқ колхозни ташкилий ва хўжалик жиҳатидан мустаҳкамлашда актив қатнашган колхозчиларга колхоз правленияси томонидан қўшимча равишда ички пенсия ҳам тўланмоқда. Ана шундай кишилардан ҳозирги вақтда 3262 кишига ҳар ойда 43 минг сўмдан кўпроқ маблағ тўланаётир.

Ҳаётимиз кўрки, оила боғбони бўлган оналарга қилинаётган ғамхўрлик чексиздир. Уларга яратилаётган қулайлик ҳамда имтиёзлар доираси жуда кенг. Областимизда 65 минг 230 га яқин кўп ҳамда ёлғиз болалик оналар истиқомат қилишади. Улар ўз фарзандларини соғлом, тетик, бақувват қилиб ўстиришлари учун ҳамма имкониятлар яратилган. Бунинг устига давлат томонидан нафақа ҳам тўланмоқда. Биргина бизнинг Андижон области социал таъминоти томонидан 1973 йилда 6 миллион 971 минг 400 сўм тўланган.

Инвалид ҳамда қарияларга пенсия тўлашдан ташқари уларга турли имтиёзлар ҳам яратилган. Уларни ишга жойлаштириш, уй шароитини яхшилаш, енгил автомашина, мотоколяска, протез, оёқ кийимлар билан таъминлаш, автобусларда бепул юриш, санаторий ва дам олиш уйларига пулсиз путевкалар бериш, дорихоналарда нархи арзонлаштирилган ҳолда дори-дармонлар олиш, инвалидлар уйларига жойлаштириш сингари қатор тадбирлар ана шу имтиёзлардандир.

Сўзимизнинг исботи учун қуйидаги мисолларга эътибор берсак беқиёс ғамхўрликнинг гувоҳи бўламиз. Область ва район социал таъминот бўлимлари томонидан икки йил давомида 122 кишининг уйига телефон ўрнатиб берилди. 383 киши янги квартираларга кўчиб кирди. 4 минг 228 кишининг уйи 166 минг 431 сўм сарфлаб ремонт қилиб берилди. 4087 кишига 446 минг 355 дона шифер ва 2058 куб метр қурилиш материаллари тақсимланди. 378 та «Запорожец» ва 190 та мотоколяскани бепул олдилар. 627 киши путевка олиб санаторий ҳамда дам олиш уйларида даволанди, дам олиб қайтди.

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971-1975 йилларга мўлжалланган беш йиллик давлат плани тўғрисидаги қонунга асосан, инвалид бўлиб қолган ишчилар, хизматчилар ва ҳарбий хизматчиларнинг, боқувчисидан маҳрум бўлган оила аъзоларининг пенсия таъминотини янада яхшилаш ҳақида партия ва ҳукумат кўрсатма берди.

Биз белгиланган тадбирларни амалга оширишга пухта ҳозирлик кўрдик, бухгалтер ҳамда инспекторларнинг ўқишини ташкил этдик. Лекция ва суҳбатлар ўтказдик. Мазкур қонунга биноан ҳарбий хизматчиларнинг боқувчисидан маҳрум бўлган оилаларига оширилган миқдорда нафақа тўлаш 1973 йил 1 декабрдан бошланди. Андижон шаҳар социал таъминот бўлими ҳисобида 542 ана шундай оила бўлиб, уларга ҳар ойда 8 минг 843 сўм тўланган бўлса, янги қонун кучга киргач, бу 11 минг сўмга кўпайди.

Ҳозир областимиз бўйича 21 минг 352 меҳнат ва уруш инвалидлари ҳамда 3354 боқувчисидан маҳрум бўлган оилаларнинг пенсия ҳамда нафақалари қайта кўриб чиқилмоқда. Улар янги 1975 йилдан бошлаб, қўшимча тарзда бир неча миллион сўм оладилар. Шу кунларда ҳисоб-китоб ишлари қизғин олиб борилаётир.

Область социал таъминот ходимлари партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг ёрдамига таяниб, партия ва ҳукуматимизнинг пенсия таъминоти тўғрисидаги ғамхўрлигини турмушга тадбиқ қилишда куч-ғайратини аямайдилар.

О. АКБАРОВ,
Андижон область социал таъминот бўлими мудири.

Фотолавҳалар

В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи СССР Конституцияси кунини янги муваффақиятлар билан кутиб олди. Бу ерда 782 киши тўққизинчи беш йиллик планини бажариб, ўнинчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилмоқда. Биринчи суратда бирлашманинг механика цехи фрезерчиси Тоҳир Муслимов тасвирланган. Смена топшириқларини 115—120 процент бажараётган бу йигит «Ўз касбининг устаси» деган номни олишга муваффақ бўлди.

●

Ўртадаги суратда Тошкент Давлат университети Шарқ факультети ҳинд филологияси бўлимининг учинчи курс студенти Дилором Раҳимова тасвирланган. В. И. Ленин номли университетда Шарқ факультети очилганига ўттиз йил бўлди. Факультетни битириб чиққанлар мактабларда ва олий ўқув юртларида лекция ўқимоқдалар, нашриётларда редактор ва таржимон бўлиб ишламоқдалар.

●

Пастдаги сурат эса Жиззахдаги қурилиш материаллари комбинатида олинган. Бу корхонада биринчи цех ишчиси коммунист Мамат Содиқовнинг обрўси катта. М. Содиқов ўн тўрт йилдан буён ойлик топшириқларини ошириб бажараётганлиги, сифатли маҳсулот ишлаб чиқараётгани учун бутун коллективнинг ҳурматига сазовор бўлмоқда.

А. Еськов фотолари. (ЎзТАГ).

МИРОБ ФАРЗАНДИ

Тожибой ака билан Ойниса опаларнинг ўғил-қизлари, келин-куёвлари, неваралари бир жойга йиғилишса катта бир хона торлик қилади. Беш қиз, олти ўғил, саккиз невара...

Серфарзанд хонадон сертўй, довруғли бўлади. Пардаевлар оиласини Гулистон районидаги қаҳрамон Турғун Аҳмедов қишлоғида ҳамма танийди. Тожибой Пардаев ўз бахтини ҳалол меҳнатдан топган ажойиб инсон. У колхоз тузумининг ветеранларидан, Улуғ Ватан урушининг қатнашчиси. Фронтдан қайтгач, район сув хўжалиги бўлимида ўттиз йил мироб бўлиб ишлади. Мирзачўл ерларини суғориш ва ободонлаштиришда актив қатнашди. Тожибой отанинг умр йўлдоши Ойниса Пардаева қишлоқнинг оқила аёлларидан. Қаҳрамон она. У ўн бир фарзандни тарбиялаб вояга етказган. Узоқ йил колхозда ишлаб обрў-иззат топган.

— Отам бойлар эшигида мардикорлик қилган, — дейди Тожибой Пардаев, — унинг кеча-кундуз ишлаб топгани қорнимизга ҳам етмасди. Биз каби йўқсилларнинг бахтига Октябрь қуёши балқиди. Янги замон тузилди. Елкамизга офтоб тегди.

Тожибой ака Улуғ Ватан урушига отланганда оиланинг тўнғичи Ашурбой икки-уч ёшда эди. Ота тенгсиз жангларда қатнашди. Икки жойидан оғир яраланди. Аммо қишлоқда қолган нури-дийдалари бахтига ғалаба билан қайтди. Ҳозир Ашурбой 33 ёшда. Унинг икки фарзанди бор, олий маълумотли агроном. Отаси каби кеча-кундуз эл хизматида. Оиланинг иккинчи фарзанди ҳам ҳақиқий ота ўғли бўлиб вояга етди. У ўз ака-укалари орасида ота касбига меҳр қўйган. «Ленинград» совхозида ирригатор, КПСС аъзоси, бола-чақали. Ота-онаси ҳам унинг меҳнаткашлиги коллектив ишига жонкуярлиги билан фахрланади. Абдумўмин Тошкент политехника институтининг қурилиш факультетини битиргач, Совет Армияси сафида бурчини ўтаяпти.

Сафаргул-оиланинг гули. Хонадондаги қизларнинг энг каттаси. У ёшлигиданоқ шифокор бўлишни орзу қиларди. Аҳдига вафодор қиз техникумни битириб, Мирзачўлнинг қоқ ўртасида — Ильич районидаги Герман Титов номли совхозда ҳамшира бўлиб ишлаяпти. Унинг турмуш ўртоғи шофёр, оиласи фаровон, турмуши тотли. Сафаргулни ҳамма «қўли енгил шифокор» дея ҳурмат қилади. Унинг сингиллари Бахмал, Барнолар ҳам опасининг изидан боришди. Бир оилада уч шифокор. Бу билан қувонса, фахрланса арзийди. Жумагул шарафли касб-савдо ходими бўлишга аҳд қилган Ҳозир у Ильич районидаги савдо техникумида таълим олмоқда. Оиланинг кенжаси Урқия, Абдухолиқ, Йўлдош ва Эргашлар эса ўрта мактабда ўқишяпти. Ҳадемай улар ҳам катталар сафидан ўрин олади. Ўз ҳамқишлоқларининг иззат-ҳурматини, меҳр-муҳаббатини қозонсалар ажаб эмас.

Тожибой Пардаевга бу пирибадавлатликни шонли Октябрь, Коммунистик партия ва совет ҳукумати ато этди. Тожибой Пардаев каби юзлаб-минглаб пири-бадавлат отахонлар бахтли замона учун доҳий Ленинга, жонажон ҳукуматимизга минг бор ташаккур демоқдалар.

А. УМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

«АСУ технология-74»

Москвада СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида «АСУ технология-74» халқаро виставкаси зўр муваффақият билан ўтди. Виставкада Совет Иттифоқидаги 20 министрлик ва идора, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар: Болгария, Венгрия, ГДР, Польша Чехословакия, шунингдек Югославия ташкилотлари иштирок этдилар. Виставка экспонатлари технология жараёнларини бошқаришнинг автоматлашган системасини яратиш ва саноатда жорий этиш соҳасида социалистик мамлакатлар кейинги вақтларда эришган муваффақиятларни ёрқин намойиш қилди.

Виставка ишлаб турган кунлар давомида кўпгина суҳбатлар, семинарлар ва учрашувлар ўтказилди. 500 дан кўпроқ махсус таълим группалари халқ хўжалигининг турли соҳаларида ишлаб чиқаришни бошқаришни автоматлаштириш борасидаги вазифаларни замонавий системали ҳал этиш соҳасидаги илғор тажрибани ўргандилар.

Экспозицияни юз мингдан кўпроқ мутахассис томоша қилди.

«АСУ технология-74» виставкасини ҳаммаси бўлиб ярим миллионга яқин киши келиб кўрди.

Москвада технология жараёнларини автоматлаштириш учун ҳисоблаш техникасидан фойдаланиш масаласи юзасидан иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари секретарларининг семинари ўтказилди.

А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, П. Н. Демичев, Д. Ф. Устинов, В. И. Долгих, К. Ф. Катушев ўртоқлар, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, СССР министрлари виставкадаги экспозициялар билан танишиб чиқдилар.

(ТАСС мухбири).

ИДЕОЛОГИЯ ХОДИМЛАРИНИНГ ЮКСАК БУРЧИ

Биз коммунистик жамият қуриш йўлидан олға борганимиз сари ҳар бир совет кишиси меҳнатдаги ғайрати ва сиёсий активлигининг, онгли интизоми, ғоявий эътиқодининг роли тобора ошиб бораверади. Шу боисдан ҳам халқ хўжалигининг самарадорлигини ошириш, ҳамма соҳалардаги ишнинг сифатини яхшилаш учун курашни партиямиз оммани ғоявий-сиёсий тарбиялашни доимо такомиллаштириш билан жуда мустаҳкам боғлаб олиб бормоқда.

Тарбиячи кадрлар — ишнинг муваффақиятини ҳал қилувчи энг асосий омилларнинг биридир. КПСС Марказий Комитетининг «Белоруссия партия ташкилотида идеология кадрларини танлаш ва тарбиялаш иши тўғрисида»ги қарорида айни шунга асосий эътибор берилган. Идеология фронти ходимларини тайёрлаш ва уларнинг фаолиятини яхшилашнинг қарорда баён этилган кенг программаси ҳозир мамлакат партия ташкилотларида муҳокама қилинмоқда.

«Правда» партия комитетларининг пленумлари тўғрисида, Москва, Ленинград, Киев, Минск, Вильнюс ва бошқа шаҳарларда бўлиб ўтган шаҳар, область ва республика активининг йиғилишлари ҳақида хабар қилган эди. Партия ташкилотлари эришилган натижаларни якунлаб, КПСС XXIV съездининг коммунистик тарбия масалаларига доир қарорлари қандай бажарилаётганлигини синчиклаб анализ қилиб, Марказий Комитет йўл-йўриқларини рўёбга чиқариш учун амалий тадбирларни белгиламоқдалар. Идеология ишининг юксак таъсирчанлигини таъминлаш — бош мақсаддир. Бунга идеология ишини ғоявий-сиёсий вазифаларни комплекс амалга оширишни, оперативчиликни, оммага тез ва аниқ йўл-йўриқ беришни таъминлайдиган тарзда ташкил этиш ёрдамида эришилади.

Хўш, ҳозир идеология кадрлари олдига қўйилаётган асосий талаблар нималардан иборат? Аввало, улар ғоявий позицияларининг аниқлиги, юксак даражада назарий ва профессионал ваколатлилиги билан ажралиб туришлари керак. Улар коммунистик тарбиянинг ленинча принципларини чуқур билишлари, агитация-пропаганда ишини, коллективларнинг кундалик ҳаёти ва ишлари билан моҳирона боғлаб олиб боришлари, жамики янги илғор тажрибаларни ўз вақтида пайқаб олиб, қўллаб-қувватлашлари, ёт қарашлар ва хулқ-атвор, қолоқлик ва майда буржуача истеъмолчилик психологияси кўринишларига қарши курашишлари зарур.

Партия идеология фронтининг коммунизм идеалларига садоқатли ажойиб жангчи кадрларини — агитаторлар ва мураббийларни, сиёсий ахборотчилар ва пропагандистларни, адабиёт ва санъат арбобларини, маданият, халқ маорифи, оммавий ахборот муассасалари ходимларини тарбиялаб вояга етказди. Улар бизнинг ҳақиқий олтин фондимиздир, партиянинг оммани коммунистик руҳда тарбиялашдаги содиқ таянчидир, унинг халқаро империализм ва реакцияга, оппортунизм ва ревизионизмга қарши мафкуравий курашидаги зарбдор кучидир. Хўжалик кадрларимиз ва мутахассисларимизнинг ғоявий-сиёсий ишга эътибори кучайди, улар маъмурий фаолиятни одамларни тарбиялашда шахсан қатнашиш билан қўшиб олиб боришга тобора кўпроқ интилмоқдалар, чинакам партиявий раҳбарлик услубини эгалламоқдалар.

Шу билан бирга партия комитетларининг пленумларида ва актив йиғилишларида ўтказилган муҳокама чоғида шу нарса аниқландики, муҳим идеология участкаларига ҳали ҳам баъзан тегишли маънавий-сиёсий фазилатларга, билим ва тажрибага эга бўлмаган кишилар кўтариб қўйилмоқда. Чунончи, Свердловскдаги область партия ташкилоти активининг йиғилишида районлардаги маданият уйлари директорларининг деярли тўртдан бир қисми ҳатто ўрта маълумотли ҳам эмаслиги қайд қилинди. Шундай ҳолатда маданий-оқартув ишининг юксак савияда бўлишига умид боғлаб бўладими, ахир? Айрим идеология муассасаларида кадрларнинг қўнимсизлиги кўп, уларни танлашга тасодиф ва янглиш ақида сарқитлари таъсир қилмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Белоруссияга доир қарорида ишни яхшилашнинг асосий йўллари ҳар томонлама белгилаб берилган. Бу йўллар идеология ходимларини пухта танлашдан, ишончли резервни вужудга келтиришдан, одамларга доимо ахборот бериб туришдан, уларнинг назарий ва профессионал ўқишини такомиллаштиришдан иборат. Ўзларининг қобилиятли пропагандист ва ташкилотчи эканликларини кўрсатган халқ хўжалиги мутахассисларини идеология участкаларига дадил кўтаришни ҳаёт талаб қилмоқда. Кекса, тажрибали кадрларни эҳтиёт қилиш билан бирга, умидли ёшларга кенг йўл очиб бериш лозим.

Партия комитетларининг идеология бўлимлари ролини ошириш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилиш керак. Пропаганда ва агитациянинг таъсирчан бўлишига интилиш — фойдали ташаббус ва тажрибани ҳар томонлама рағбатлантириш, фикрнинг шаблонлиги, ношудлигини, эскирган иш формалари ва методларига ёпишиб олишни қатъиян тугатиш, қироатхонлар ва ваъдабозларни, кибр-ҳаво ва мақтанчоқлик кўринишларини принципиал танқид қилиш демакдир.

Ҳозир партия ташкилотлари янги талаблар асосида идеология соҳасидаги тадбирлар планларини тузиб тугалламоқдалар. Украина, Белоруссия, Литва Компартиялари Марказий Комитетларида, Москва шаҳар партия комитетида, бошқа кўпгина партия комитетларида ишлаб чиқилган перспектив планлар идеологик таъсир ўтказишнинг ҳамма воситаларини ўз ичига олмоқда. Бунда гап кадрларнинг назарий ўқиши, илмий тадқиқотлар, меҳнат коллективларида ва аҳоли яшайдиган жойларда агитация ва пропаганда, сиёсий ахборот, сиёсий-тарбиявий фаолият практикаси тўғрисида, ижодий союзлар, маданият ва халқ маорифи органларига раҳбарлик тўғрисида бораётир. Бундай мувофиқлаштирилган ёндошиш ғоят мақбулдир, у ҳар бир партия комитети томонидан қурол қилиб олиниши керак. Шу билан бирга планларда дабдабабозликка, ноаниқликка асло йўл қўймаслик муҳимдир. Аввало, вазифалар ва тадбирларнинг конкретлиги, идеологик тадбирлар билан социал-иқтисодий проблемаларни ҳал этишни маҳкам боғлаб олиб бориш, ижрочиларнинг аниқ масъулиятини белгилаб қўйиш ва, албатта, белгиланган тадбирларнинг амалга оширилишини доимо контроль қилиб туриш — муваффақиятнинг гаровидир.

Беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йили тугай деб қолди. Шу кунларда завод ва фабрикаларнинг, колхоз ва совхозларнинг коллективлари социалистик мажбуриятларни шараф билан бажаришга интилмоқдалар, янги муқобил планлар қабул қилмоқдалар. «Бизнинг социалистик тузумимиз, — деди ўртоқ Л. И. Брежнев Кишиневдаги тантаналарда, — бизнинг марксча-ленинча идеологиямиз, совет турмуш тарзимиз, хуллас, бутун воқелигимиз совет кишиларида келажакка чуқур ишонч уйғотмоқда, уларга бардамлик ва умидворлик руҳини бахш этмоқда».

Идеология ходимларининг юксак бурчи, одамларнинг онгида шу қудратли ишончни, ижодий бунёдкорлик руҳини сўз ва иш воситаси билан мустаҳкамлашдан, оммани мусобақага, зарбдор меҳнат қилишга сафарбар этишдан, коммунистик қурилишнинг янги муваффақиятларига ҳамма воситалар билан кўмаклашишдан иборат.

(«Правда»нинг 3 декабрдаги бош мақоласи).

КОМИССИЯЛАР МАЖЛИСИ

СССР Олий Совети палаталарининг план-бюджет ва тармоқ комиссиялари мамлакат халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1975 йилга мўлжалланган Давлат плани ва бюджети лойиҳасини дастлабки тарзда кўриб чиқиш учун тузган тайёргарлик комиссиялари ўз мажлисларини тугатдилар. Халқ хўжалиги ва маданиятининг асосий тармоқлари бўйича [illegible] СССР Олий Советининг бўлажак сессияси [illegible] комиссиялари [illegible] мажлисида 200 дан ортиқ депутат, шунингдек СССР Госплани, СССР Молия министрлиги, бошқа министрликлар ва идораларнинг, иттифоқдош республикалар Министрлар Советларининг раҳбарлари ва мутахассислари қатнашдилар.

Мамлакатнинг 1975 йилги плани ва бюджети юзасидан тайёргарлик комиссиялари берган таклиф ва мулоҳазалар план-бюджет комиссияларининг [illegible] СССР Олий Совети Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг тармоқ комиссияларига [illegible] саларига киритилади. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ИЧКИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИ ОРГАНЛАРИ ВА БЎЛИНМАЛАРИ ХОДИМЛАРИНИ «ЖАМОАТ ТАРТИБИНИ САҚЛАШДАГИ АЪЛО ХИЗМАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Жамоат тартибини сақлаш ва жиноятчиликка қарши кураш соҳасидаги хизматлари учун ҳамда Ўзбекистон ССР милициясининг 50 йиллиги муносабати билан қуйидагилар СССР Олий Совети Президиуми номидан «Жамоат тартибини сақлашдаги аъло хизмати учун» медали билан мукофотлансин:

Алиазов Екубжон — милиция старший лейтенанти.
Ахмедов Обиджон — ички хизмат подполковниги.
Бойчаев Баҳром Авазович — милиция старший сержанти.
Давидов Махсуд — милиция старший лейтенанти.
Давыдов Георгий Иванович — ички хизмат генерал-майори.
Дорогинин Ринат Александрович — ички хизмат полковниги.
Зокиров Гулом — милиция генерал-майори.
Капустин Саркис Вартанович — милиция майори.
Каршиев Номоз — милиция сержанти.
Кудряшов Анатолий Владимирович — старший лейтенант.
Петросян Рафаел Александрович — милиция майори.
Раевский Николай Иванович — ички хизмат полковниги.
Рахимов Наби — милиция капитани.
Собиров Салим Зокирович — ички хизмат полковниги.
Салоев Сабир Бахтиёрович — ички хизмат полковниги.
Фаина Георгий Петрович — милиция генерал-майори.
Файзиев Рашид Рахмонович — ички хизмат полковниги.
Филатов Евгений Николаевич — ички хизмат полковниги.
Хазратқулов Курбан — милиция старший сержанти.
Хасанбоев Шариф Рустамович — ички хизмат полковниги.
Холматов Эргаш — милиция полковниги.
Холмирзаев Мехмон — милиция капитани.
Худойбергенов Маткарим — милиция кичик лейтенанти.
Эргашев Кудрат — ички хизмат полковниги.
Нуруллаев Зокир — милиция майори.
Яхёев Хайдар Холикович — ички хизмат генерал-лейтенанти.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Х. ПУЛАТОВА.
1974 йил, 3 декабрь. Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ички ишлар органларида самарали ишлаганликлари ҳамда республикада қонунчилик ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш соҳасидаги хизматлари учун ва Ўзбекистон ССР милициясининг 50 йиллиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан [illegible] мукофотлади: **Ашуров** Аҳад Ашурович — Хоразм область ижроия комитети ички ишлар бошқармасининг бошлиғи, **Иванченко** Людмила Алексеевна — Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлигининг катта терговчиси, **Искра** Игорь Михайлович — Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги [illegible] бошлиғи, **Каюмов** Рауф [illegible] — Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги Тошкент олий мактаби бошлиғининг ўринбосари, **Колонтаевский** Фёдор Ефимович — СССР Ички ишлар министрлиги Тошкент олий мактаби кафедрасининг бошлиғи, **Крюков** Исаак Иоганович — Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги бўлимининг бошлиғи, **Логашева** Елизавета Никифоровна, — Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлигининг катта терговчиси, **Маҳмудов** Журъат Ашрапович — Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлигининг бўлим бошлиғи, **Мирецкий** Дмитрий Яковлевич — Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги бошқармаси бошлиғининг ўринбосари, **Муҳаммадиев** Отамурод — Сирдарё область ижроия комитети ички ишлар бошқармасининг бошлиғи, **Селиверстов** Виктор Ильич — Самарқанд область ижроия комитети ички ишлар бошқармаси бошлиғининг ўринбосари, **Тен** Николай Дмитриевич — Тошкент шаҳар ижроия комитети ички ишлар бошқармаси бўлими бошлиғининг ўринбосари, **Воробьева** Нина Павловна — Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги штаб бўлими бошлиғининг ўринбосари, **Усмонов** Исақул — Тошкент область ижроия комитети ички ишлар бошқармаси бўлимининг бошлиғи, **Юсупов** Шамил Дербисович — Тошкент шаҳар ижроия комитети [illegible] бўлими бошлиғи.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми жамоат тартибини ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш соҳасида узоқ йил самарали ишлаганликлари учун ҳамда Ўзбекистон милициясининг 50 йиллиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги органлари ходимларининг бир гуруҳини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ЮҚОРИ ҲОСИЛГА ЗАМИН

Агротехниканинг кузги-қишки тадбирлари

Бу йил пахта тайёрлаш плани бажарилган куни ҳам, социалистик мажбурият ижро этилган куни ҳам бултур куз фаслида қилинган дала ишларини эсладик. Аслини олганда юбилей йилининг мўл ҳосилига ўтган йили кузда мустаҳкам замин яратган эдик.

Бултур айни шу кунларда маъмурият ва партия ташкилоти [illegible] кузги шудгорнинг аҳволини муҳокама қилдик, [illegible] тадбирлар белгиладик. [illegible]

Бу йил кузда ана шу ижодий меҳнатнинг самарасини кўриб турибмиз. Совхозимиз ишлаб чиқариш плани бўйича 9.800 тонна пахта топшириши керак эди, амалда 12.700 тонна «оқ олтин» тайёрлаб, социалистик мажбуриятни шараф билан адо этдик. Бир йилда пахта ҳосилдорлиги гектар бошига ўртача 5 центнер кўтарилди. Бу ўз вақтида юқори сифатли ўтказилган кузги шудгорнинг шарофатидир.

Кузги шудгор ҳосилдорликни оширишда нечоғли катта роль ўйнашини кўпгина мисолларда кўрсатиш мумкин. [illegible] ди, ҳар гектар ерга ўрта ҳисобда 10 тонна гўнг, 500 килограммдан бир тоннагача минерал ўғит солинди. Шундан кейин 30-32 сантиметр чуқурликда шудгорланди.

Лекин бу билан чекланмадик. Қиш фаслида марза олиб, шўр ювишни сифатли ўтказдик, [illegible]

[illegible] ларимиз ялпи ҳосилнинг асосий қисмини «зангори кема»ларда териб бердилар. Юқоридаги мисолларни келтириш билан кузги шудгор пахтадан мўл ҳосил етиштириш гарови бўлибгина қолмасдан, машина терими суръатининг кўтарилишида ҳам катта роль ўйнашини таъкидламоқчимиз.

Ўтган йилларда қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашга жуда катта куч, кўплаб заҳарли химикатлар сарфлар эдик. Кузги шудгор вақтида, сифатли ўтказилиши билан ортиқча ишчи кучи ва маблағ сарфлашга эҳтиёж қолмади. Кузги шудгор вақтида ҳашаротлар қирилиб кетяпти, тупроқнинг остки қисмидагилар эса қишки совуқ ва ёғингарчиликлар туфайли йўқоляпти. Шунга қарамай зараркунандаларга қарши курашни мунтазам давом эттирмоқдамиз. Бу йил куз ҳавоси илиқ келди, бу қишлоқ хўжалик зараркунандаларининг кўпайишига мос тушди. Буни ҳисобга олиб, шудгор вақтида профилактик чоралар кўрмоқдамиз.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Муяссар Барноева, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Мукаррама Фузайлова, Усмон Рамазонов, Барно Асадов ўртоқлар бошқарувчилик қилаётган бўлимларнинг деҳқонлари фақат кузда шудгорланган ерларга чигит экадилар. Шу сабабли бу бўлимларда ҳосилдорлик муттасил кўтарилиб бормоқда. Улар юбилей йилида ҳам гектаридан 32-35 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариб, катта меҳнат ғалабасига эришдилар, социалистик мажбуриятларини шараф билан адо этдилар. Бу бўлимларда ҳосилдорлик бир йилда гектар бошига 4-5 центнер кўтарилмоқда.

Деҳқончиликда кузги шудгор нақадар катта аҳамиятга эга эканлигини исботловчи бир мисол келтирамиз. Ҳамид Комилов, Намоз Эргашев, Саксон Раҳматов, Дониёр Муҳаммедовлар бошлиқ бригадаларда гектаридан бошқа бригадалар қатори пахта ҳосили олинди, планлар бажарилди. Лекин социалистик мажбурият ўринланмади. Бунинг сабаблари ўрганиб чиқилиб, ерни кузда тўла ва сифатли шудгорлаш лозим деган қарорга келинди ва режа амалга оширилди. Натижада бу бригадаларда ҳосилдорлик кескин кўтарилди, чўл шароитида 42-43 центнерга етди.

Ана шундай ижобий фактларни ҳисобга олиб, пахта майдонлари, макакжўхоризорлар ва бошқа экинлардан бўшаган ерларни ҳар йили барвақт шудгорлаб қўйишни одат тусига киритдик. Бу йил ҳам ана шу тадбирни изчиллик билан амалга оширмоқдамиз. Юқорида айтилганидек, совхозимиз пахта тайёрлаш плани ва социалистик мажбуриятини шараф билан бажарди.

Шу кунларда тракторчиларимиз фидокорлик билан меҳнат қилмоқдалар. Давлат Нарзиев, Тешабой Тошев, Саъми Омонов каби тракторчилар кунлик ер ҳайдаш графигини бир ярим-икки ҳисса бажармоқдалар. Бош инженеримиз Ҳалимжон Гадоев қишлоқ хўжалик техникасининг унумли ишлашини таъминламоқда. Кўчма устахоналар, ундаги мутахассислар тракторчиларга дала бошида хизмат кўрсатмоқда, ёнилғи вақтида етказиб берилмоқда. Ишнинг сифати устидан махсус сифат комиссияси назорат олиб бормоқда. Тракторчилар ва далада ишлаётган бошқа касб эгаларининг унумли меҳнат қилишлари учун ҳамма шароитлар яратиб берилган.

Биз ҳаво қулай келганидан фойдаланиб, 3.500 гектар пахта майдонимизни тўла шудгорлаб бўлдик. Бу билан келаси йил юқори ҳосилига мустаҳкам замин яратдик. Айни кезда устахоналарда барча турдаги қишлоқ хўжалик машиналари ремонти кучайтирилди.

Ҳамро САИДОВ,
Бухоро областидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхозининг директори.
Музроб ҚОСИМОВ,
партия комитети секретари.
Қўлдош СУЛТОНОВ,
бош агроном.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ФРАНЦИЯ ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ВИЗИТИНИ КУТМОҚДА

ПАРИЖ, 2 декабрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг амалий визити Францияда тобора зўр қизиқиш билан кутилмоқда. Матбуот, таниқли сиёсий арбоблар, савдо-саноат доираларининг намояндалари юксак доирада ўтказиладиган Совет — Франция музокаралари Европада ва бутун дунёда кескинлик юмшашининг мустаҳкамланишига ёрдам беради, Совет Иттифоқи билан Франция ўртасида турли соҳалардаги самарали ҳамкорликка янги туртки беради, деган фикр билдирмоқдалар.

Биз Франция—Совет иқтисодий муносабатларини янада кўпроқ ривожлантиришга ҳаракат қиляпмиз, деди Франциядаги «Креди эндюстриэль э коммерсиаль» банкининг президенти К. де Лаварен.

К. де Лаварен Франция Совет Иттифоқидан тобора кўпроқ тайёр саноат маҳсулотлари харид этаётганлигини айтди ҳамда Францияда ва СССРда катта-катта саноат объектларини қуришда иккала мамлакатнинг қатнашуви истиқболли, деди.

Франция банкининг президенти КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Францияга қиладиган визити икки мамлакат ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш ишига янги ҳисса қўшади, деб умид билдирди.

Франция металлургия саноатининг етакчи бирлашмаларидан бири «Крезо-Луар» группаси совет ташқи савдо ташкилотлари билан илгаридан қалин амалий ҳамкорлик қилиб келади. «Мамлакатларимиз ўртасидаги амалий ҳамкорликнинг ривожланиб боришидан биз тўла мамнунмиз», деди «Крезо-Луар» халқаро бўлимининг директори М. Латиль.

«Франция — СССР» жамияти президентлик кенгашининг аъзоси Р. Маркье иккала мамлакат ўртасидаги муносабатлар конструктив, самарали характерда бўлаётганлигини айтди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг мамлакатимизга қиладиган визити Совет — Франция муносабатлари тарихида шубҳасиз муҳим ўрин эгаллайди, чунки бу визит халқларимиз ўртасидаги мавжуд дўстона алоқаларни мустаҳкамлашга, Франция билан Совет Иттифоқининг экономика, илм--фан, маданият соҳасидаги ҳамкорликни чуқурлаштиришига ёрдам беради, деди у.

Совет—Франция дўстона алоқалари ва иқтисодий ҳамкорлиги йилдан-йилга кенгайиб ва мустаҳкамланиб бормоқда. Ҳар икки мамлакат халқлари ўртасидаги дўстона ҳамкорликнинг ривожланишида бирodaрлашган шаҳарлар Одесса билан Марсель алоқалари катта роль ўйнаётир. Суратда: Одесса ва Марсель шаҳар газеталарининг қўшма сони.

ТАСС фотохроникаси.

КПСС ДЕЛЕГАЦИЯСИ ДАНИЯЛИК ДЎСТЛАР ҲУЗУРИДА

КОПЕНГАГЕН, 3 декабрь. (ТАСС). Дания Коммунистик партияси Марказий Комитетининг таклифига биноан КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, Эстония Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Г. Кэбин, КПСС Псков область комитетининг биринчи секретари А. М. Рибаков ва КПСС Марказий Комитети халқаро бўлими секторининг мудири Н. Н. Пухловдан иборат КПСС делегацияси 24 ноябрдан 3 декабргача Данияда меҳмон бўлиб турди.

Делегация Данияда бўлган вақтида Копенгаген, Оденс ва Эсбьерг партия активларининг вакиллари билан учрашди, саноат ва қишлоқ хўжалик корхоналарини, шунингдек муниципал органларни бориб кўрди.

КПСС делегацияси Дания Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди, Дания Компартиясининг раиси К. Есперсен билан ва партия Марказий Комитети ижроия комитетининг аъзолари билан суҳбатлашди, суҳбат дўстона вазиятда ўтди ва муҳокама этилган ҳамма масалалар юзасидан иккала партиянинг якдил эканлигини тасдиқлади.

Ж. МАРШЕНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ПАРИЖ, 3 декабрь. (ТАСС). Франция Компартиясининг Бош секретари Жорж Марше Франс Пресс агентлиги мухбирига бундай деди: Франция Коммунистик партияси КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежневнинг Францияга келиши муносабати билан мамнуният изҳор этади. Ҳамиша тинч-тотув яшаш учун курашиб келган Франция Коммунистик партияси, деб таъкидлади Ж. Марше, бу ишни келгусида ҳам давом эттира беради. Партиямиз Л. И. Брежневнинг визити Франция—Совет ҳамкорлигини кенгайтириш ва мустаҳкамлашга олиб боради, деб умид қилади. Бу нарса ҳозирги вазиятда Франциянинг манфаатларига, шунингдек тинчлик манфаатларига айниқса мос бўлиб тушган бўлур эди.

ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИК МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

2 декабрь куни Союзлар уйининг Колонна залида Совет дўстлик жамиятлари союзининг III Бутуниттифоқ конференцияси ўз ишини бошлади. Залда мамлакатимизнинг барча республикалари, ўлкалари ва областларидан келган мингдан ортиқ делегат ҳозир бўлди. Бу ерда 74 мамлакатнинг СССР билан дўстлик жамиятлари ва уюшмалари вакиллари бор эди.

Тинчлик учун толмас курашчи, «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофотининг лауреати, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев якдиллик билан конференция делегати қилиб сайланганлиги тўғрисидаги хабарни залда ҳозир бўлган кишилар қизғин қарсаклар билан кутиб олдилар.

Конференция президиумида — Б. Н. Пономарев, К. Ф. Катушев ўртоқлар, СССР министрлари, КПСС Марказий Комитетининг, СССР Олий Совети Президиумининг, СССР Министрлар Советининг масъул ходимлари, таниқли олимлар маданият ва санъат арбоблари корхоналар, колхозлар, ўқув юртларининг раҳбарлари ўтиришибди. СССР билан дўстлик бир қанча чет эл жамиятлари делегацияларининг раҳбарлари ҳам президиумга чиқиб ўтирадилар.

Делегатлар ва меҳмонлар ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросини баланд руҳ билан фахрий президиумга сайладилар.

Конференцияда Б. Н. Пономарев нутқ сўзлади.

Сизларнинг конференциянгиз, деди у, шонли даврда, КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан Тинчлик программаси таъсирида халқаро муносабатлардагина эмас, шу билан бирга одамларнинг фикр ва кайфиятларида ҳам бениҳоя муҳим, умидбахш силжишлар содир бўлаётган бир пайтда ўтмоқда. Бу силжишлар муxолифликдан ва «совуқ уруш»дан турли социал тузумдаги мамлакатлар ўртасида муносабатларни ленинча тинч-тотув яшаш принципи негизида нормаллаштиришга, кескинликни юмшатишга ўтилаётганлигини билдиради.

Б. Н. Пономарев Совет давлати ташқи сиёсатининг буюк жозиба кучи тўғрисида гапириб, халқарр майдонда ҳозир рўй бераётган ижобий силжишларда муттасил социализм фойдасига ўзгариб бораётган кучларнинг янги нисбати намоён бўлаётганлигини таъкидлади.

Б. Н. Пономарев КПСС Марказий Комитетининг III Бутуниттифоқ конференциясига табрикномасини ўқиб эшиттирди, табрикнома давомли қарсаклар билан кутиб олинди.

Совет дўстлик жамиятлари союзи президиумининг раиси Н. В. Попова ҳисобот доклади қилди. У совет дўстлик жамиятлари фаолиятига берилган юксак баҳо учун КПСС Марказий Комитетига чуқур миннатдорчилик изҳор этди.

Сўнгра чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа қилувчи совет жамиятлари союзининг ҳисобот доклади юзасидан музокаралар бошланди.

Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа қилувчи совет жамиятлари союзининг Москвада ўтказилаётган III Бутуниттифоқ конференциясида 3 декабрь куни ана шу ташкилотга Халқлар дўстлиги ордени топширилди. СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. П. Вадер нутқ сўзлади. У конференция қатнашчиларини СССР Олий Совети Президиуми номидан юксак мукофот билан самимий қутлаб, тўпланганларнинг давомли қарсаклари остида орденни дўстлик жамиятларининг байроғига тақиб қўйди.

Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа қилувчи совет жамиятлари союзи президиумининг раиси Н. В. Попова юксак мукофот учун ана шу ташкилот фаолиятида иштирок этувчи миллион-миллион совет кишилари номидан КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Советининг Президиумига, Совет ҳукуматига қизғин миннатдорчилик билдирди.

3 декабрь куни Москвадаги Союзлар уйининг Колонна залида чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа қилувчи совет жамиятлари союзининг III Бутуниттифоқ конференцияси давом этди. КПСС Марказий Комитетининг табрикномаси, бу жамоат ташкилотига халқлар дўстлиги ордени топширилганлиги конференция ишига, унинг қатнашчилари нутқларига айниқса баланд руҳ бахш этди.

Конференция қатнашчилари қабул қилган резолюцияда совет дўстлик жамиятлари союзининг ташкилотлари олдида турган масъулиятли вазифаларни бажаришнинг конкрет йўллари белгиланди. Конференция қатнашчилари дўстлик жамиятлари союзи кенгашининг янги составини сайладилар.

Делегатлар КПСС Марказий Комитетига баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

* * *

Шу куни совет дўстлик жамиятлари союзи янги сайланган кенгашининг сессияси бўлди, унда чет эллар билан дўстлиқ ва маданий алоқа қилувчи совет жамиятлари союзининг президиуми сайланди. Н. В. Попова союз президиумининг раиси этиб сайланди.

(ТАСС).

МУҲИМ ОМИЛ

СССР — ФРАНЦИЯ ҲАМКОРЛИГИНИНГ ЯНГИ БОСҚИЧИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг Францияга қиладиган амалий визитига ва унинг Франция Республикаси Президенти В. Жискар д' Эстэн билан ўтказадиган музокараларига Франция жамоатчилиги ғоят қизиқиб қарамоқда. Олий даражадаги янги Совет—Франция учрашувининг аҳамияти ва унинг истиқболлари шу кунларда матбуотда, сиёсий ва савдо-саноат доираларида, жамоатчилик ўртасида қизиқиб муҳокама қилинмоқда.

Л. И. Брежневнинг визити Совет—Француз муносабатлари тарихидаги шонли воқеа билан бир пайтга тўғри келмоқда. Яқинда ҳар иккала мамлакатда СССР билан Франция ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатилган куннинг 50 йиллиги кенг миқёсда нишонланди. Жумладан, мамлакатнинг таниқли сиёсий ва жамоат арбоблари, тарихчилари, экономистлари, савдо-саноат доираларининг вакиллари иштирокида Лионда ўтказилган илмий конференция шу юбилейга бағишланди.

Жанубий Франциянинг катта саноат маркази, ишчилар ва демократик ҳаракат шонли анъаналари маскани бўлган Лион конференция ўтказиладиган жой сифатида танлаб олинганлиги бежиз эмас. Франция—Совет ҳамкорлигининг актив курашчиси, атоқли сиёсий ва давлат арбоби Эдуард Эррио кўп йиллар давомида шу шаҳарнинг мэри бўлиб ишлаб келди. Айни шу арбоб Франция ҳукуматининг бош министри бўлган 1924 йил кузида Совет Иттифоқи билан дипломатия муносабатлари ўрнатилган эди.

60-йилларнинг ўрталаридан бошлаб иккала мамлакатнинг ҳамкорлиги ҳамма соҳаларда ва аввало сиёсий соҳада ривожланиш йўлидан муттасил юксалиб бормоқда. СССР ва Франция ҳукуматлари энг муҳим халқаро проблемалар юзасидан мунтазам маслаҳатлашиб турибдилар. Олий даражадаги амалий учрашувлар анъана тусига кирди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Францияга 1973 йил ёзида амалий визит қилди. Франция давлат арбобларининг Совет Иттифоқига қилган сафарлари иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришда сезиларли роль ўйнади. Буларнинг ҳаммаси совет—француз муносабатларини Европа қитъасида ва бутун дунёда кескинликни юмшатишнинг муҳим омилига, халқаро ҳамкорликнинг муҳим омилига айлантириш имконини берди.

1973 йил июлида Москвада СССР билан Франция ўртасида 10 йиллик муддатга иқтисодий ва саноат ҳамкорлиги программаси имзоланди. Шу программада кўпгина лойиҳаларни биргаликда амалга ошириш, шу жумладан СССРнинг Фос-Сюр-Мердаги металлургия заводи қурилишида ва нефтни қайта ишлаш заводини барпо этишда иштирок қилиши, Францияга дунёда энг катта прессни етказиб бериш кўзда тутилган. Шу битимга мувофиқ, Франция фирмалари билан ҳам Совет Иттифоқига асбоб-ускуналар етказиб беришни кўзда тутувчи катта-катта шартномалар тузилди.

Шу кунларда Гавр музейига Ленинград Эрмитажидан келтирилган расмлар қўйилган. Минглаб томошабинлар уларни кўриб завқ олмоқда. Мамлакат бошқа шаҳарларининг аҳолиси ҳам бу ерга келиб турибди. Чунки Ленинграддан Гаврга Рембрандт, Рубенс, Тенирс ва бошқа машҳур рассомларнинг асарлари келтирилган. Францияда Совет Иттифоқига бағишланган кунлар муваффақиятли ўтмоқда. Бу кунларда Озарбайжондан келган делегация қатнашди, унинг составида катта музика коллективи бор эди. Меҳмонлар Франциянинг йигирмата шаҳрида концерт бердилар.

Совет—француз муносабатларининг ривожи тўғрисида гапирганда Совет Иттифоқи билан ҳамкорликни мустаҳкамлаш йўли муайян реакцион кучларни ғижинтираётганлигини ҳам айтиб ўтиш керак. Шу кучларнинг вакиллари совет ташқи ва ички сиёсатини ғаразли мақсадларда сохталаштириб кўрсатмоқдалар. антикоммунистик кампания олиб бормоқдалар.

Бироқ, реакцион доиралар совет ва француз халқларининг дўстлиги ҳамда ҳамкорлигига путур етказа олмайдилар. Шу кунларда Франция КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневни кутиб олишга ҳозирлик кўрмоқда. Париж яқинидаги Рамбуйе қасрида Совет Иттифоқидан келадиган олий мартабали меҳмон Франция республикасининг Президенти Валери Жискар д'Эстен билан музокаралар олиб боради. Президент миллий радио ва телевидение орқали нутқ сўзлаб, ўзининг бу музокараларга муҳим аҳамият бераётганлигини таъкидлаб ўтди.

Ҳозир Совет Иттифоқи билан Франция ўртасидаги муносабатлар юксалиб бормоқда. Франциядагилар Л. И. Брежневнинг визити иккала мамлакат халқларининг ҳамкорлиги ва дўстлигини ривожлантириш ишида янги истиқболлар очиб беради, деб ҳисобламоқдалар.

В. ИОРДАНСКИЙ,
(ТАСС мухбири).
Париж.

ДЎСТЛИГИМИЗ ЁШИ

Тожик шоири Мўмин ҚАНОАТГА

Мен ўзбекман, сен эса тожик,
Яқинликда қош орасидек!
Ватанимиз шу она тупроқ,
Шу тупроққа содиқмиз, ўртоқ!
Дўстлигимиз ёши, тарихин,
Сўраб қолдинг бир-бир таърифин.
Дўстлигимиз жуда азалий,
Дилдан ўчмас қўшиқ, ғазали.
Бир ғазалнинг икки бандимиз,
Шундоқ яқин қисмат, бахтимиз.
Бири — рафиқ, бири — ўртоғи,
Бир дарёнинг икки қирғоғи.
Сув ўртада, имон ўртада,
Жон ўртада, ишонч ўртада...

Дўстлигимиз чуқур илдизи,
Дўстлигимиз билади ўзи!
Керакмикин ортиқча таъриф,
Дўстлигимиз ўзи-ку тарих!
Уйда ёнган чироқдан сўранг,
Она замин тупроқдан сўранг.
Донолардан сўранг, сиз, дўстлар,
Ҳақиқатни юракдан сўзлар.
Буюк Жомий, буюк Навоий,

Куйлаб берар ёниқ навони...
Сўранг бир бор Аму ва Сирдан,
Улар сўзлар қадим тақдирдан.
Дарёларсиз ҳаёт муаммо,
Ҳаёт оқди дарёдек аммо.
Утса ҳамки неча асрлар,
Узи гувоҳ не-не насллар.
Тарих ўқир зар китобини,
Қардошликнинг бор хитобини,

Истиқболга ёр китобини,
Олқар бирга бахт офтобини!
Сўранг такрор Аму ва Сирдан,
Улар сўзлар порлоқ тақдирдан.
Икки дарё сирдош ва ўртоқ,
Икки дарё аҳил ва қувноқ.
Ҳа, улар-ла ҳаёт оқмоқда,
Ҳавас билан жаҳон боқмоқда.
Икки дарё оқар шарақлаб,
Дўстлик китобимиз варақлаб.

Нормурод НАРЗУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати.

СПОРТ. БЕЛЛАШУВЛАР. ОЧКОЛАР

ХОККЕЙ

Тошкентнинг «Бинокор» командаси хоккейчилари мавсум бошидаги учрашувларни муваффақиятли ўтказмоқдалар. Бинокорчилар хабаровсклик армиячилар билан такрорий ўйинда ҳам ғалабага эришдилар. Тошкентликлар 7:3 ҳисобида зафар қучиш билан жамғарилган очколарни 19 тага етказдилар. Бу йирик ҳисоб командага шарқий зона пешқадами бўлиб олишни таъминлади. Хоккейчиларимиз навбатдаги учрашувни ҳам ўз майдонларида ўтказадилар. Улар 6—7 декабрь кунлари Новосибирскнинг СКА коллективини қабул қилишади.

ФУТБОЛ

Олмаотанинг «Қайрат» командаси Лаосдан қайтди. Қозоғистонлик футболчилар у ерда уч ўйин ўтказдилар. Маҳаллий командалар билан куч синашувларда қайратчилар 3:0, 6:0, 2:0 ҳисобида ғалаба қилдилар.

Тошкент стадионларида ёш футболчиларнинг «Ҳосил байрами» соврини учун мусобақалари ўтказилмоқда. Совриндорлик курашида Арманистон, Қозоғистон, Узбекистон терма командалари ҳамда Самарқанддаги ихтисослаштирилган ёшлар футбол мактаби талабалари куч синашмоқда. Дастлабки учрашувларда қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди: Қозоғистон — Арманистон 4:3, Узбекистон — Самарқанд 2:0. Арманистон ёшлари билан Самарқандлик футболчилар учрашувида дарвозалар даҳлсиз қолди. Шунингдек, Узбекистон — Қозоғистон терма командалари ўйинида ҳам ҳисоб очилмади. Ҳозирча Узбекистон ва Арманистон командалари пешқадамлик қилишяпти. Кеча бу коллективлар совриндор ўрин учун ўзаро куч синашишди.

БОКС

Тожикистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллик юбилейи байрами кунлари Душанбада Бутуниттифоқ турнири ўтказилди. Мусобақада етти республика ва Ленинграддан келган спортчилар беллашдилар. СССР халқлари VI спартакиадасига тайёргарликнинг ўзига хос намойишига айланган бу турнирда вазнларига кўра 11 боксчи фахрли супага кўтарилди. Ғолиблар орасида тошкентлик чарм қўлқоп устаси В. Раҳмонов ҳам бор.

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА

«Меҳнат» спорт жамияти область совети биринчилиги учун ўтказилган очиқ чемпионат Фарғонада ниҳоясига етди. Юздан ортиқ йигит-қиз куч синашган бу мусобақада нефтни қайта ишлаш заводи ёшлари ғолиблик қилишди. Шахсий биринчиликда эса тўқувчи Т. Усмонова зафар қучди. Чаққон қиз 1500 ва 3000 метрга югуришда маррага биринчи бўлиб келди.

СПОРТ. БЕЛЛАШУВЛАР. ОЧКОЛАР

АЛЬПИНИЗМ

ЧЎҚҚИГА ИНТИЛГАНЛАР

Шу йил ёзда Олой тизма тоғларининг номсиз чўққиларидан бири забт этилди. Чўққи денгиз сатҳидан 4650 метр баланд бўлиб, унга СССР спорт мастерлигига номзод тошкентлик альпинист Владислав Овсянников уч ҳамроҳи билан кўтарилди. Забт этилган янги чўққига Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг ярим асрлик юбилейи муносабати билан «50 йиллик» номи берилди.

Чўққи осонликча эгаллангани йўқ. Тўртовлон альпинист сабр-тоқат, матонат ва иродаларини ишга солиб, ўзларининг маънавий ҳамда жисмоний куч-қувватларини намойиш этишди. Альпинистлар ўз йўлларида қарийб 300 га яқин илмоқли қозиқ ўрнатишгани забткорликнинг нечоғли осон бўлмаганлигидан далолат беради.

Бу альпинистларнинг шу йили қўлга киритган ютуқларидан бири. Ўзбекистон билан боғлиқ тоғ чўққиларини забт этиш қачондан бошланган деган савол туғилиши табиий. Республика альпинизми солномасида қайд қилинишича, ўзбекистонлик забткорлар 1938 йили ўзларининг биринчи альпиниадаларини ўтказишган экан. Ўзига хос бу катта мусобақада ғарбий Тьян-Шань тоғининг Пском тизмаларида бир қанча чўққиларга чиқилган. Ўз даврининг моҳир альпинистлари орасида республика спортининг ветеранларидан бири, енгил атлетикачи Фарида Ҳасанова ҳам бўлган.

Ўша йили инструктор А. Оглоблин, В. Лой ва В. Хромцевлар бошлиқ альпинистлар номсиз чўққилардан бирини забт этишган эди. 4200 метрли бу юксакликка «Ўзбекистон ССР Олий Совети» номи берилган. 1949 йили ҳам Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 25 йиллиги муносабати билан альпинистлар тоғларга катта юриш қилдилар. Самарқандлик ёш альпинист Ҳалим Насимов ҳамроҳлари ёрдамида Зарафшон тизма тоғининг Қўштут дарёси томонидан 4544 метр юксакликдаги чўққига кўтарилиб, Ўзбекистон ССР Давлат байроғини тиккан эди. Бу баландлик шундан бери «25 йиллик» номи билан аталиб келинмоқда.

«Ўттиз йиллик» номини олган чўққи аввалги забт этилган қоялардан ҳам баландроқ бўлди. Олой орти тизма тоғларининг шимолий қанотида жойлашган бу чўққи денгиз сатҳидан 5688 метр баланд эди. Янги чўққини 1954 йили Тошкентдаги округ офицерлар уйининг Сергей Петров бошлиқ бир группа альпинистлари забт этишди. «Қирқ йиллик» номи берилган чўққига чиқиш ҳам мароқли ва машаққатли бўлган. Йил сайин энг баланд чўққиларни забт этаётган республика альпинистлари бу гал СССР Фанлари академияси тоғини мўлжаллашди. Бу юришни спорт мастерлари Георгий Калинин, Анатолий Лябин, Вадим Эльчибеков, Ҳамид Яхин ва унинг ўртоқлари бошлашди. Энг тик қоялардан ҳисоблангани учун ҳам альпинистлар бу сафарги юришга уч орденли Совет Ўзбекистони билан боғлиқ ном беришга ошиқдилар.

Шундан кейинги забткорликда альпинистларимиз «қўл етмас» деб ном олган 7 минг метрли баландликларни мўлжалга олдилар. Бундай чўққиларда яшаш уёқда турсин, нафас олиш ҳам қийин. Ана шундай шароитда юриш ўтказилиши йигитларга катта завқ ва сурур бағишлади.

Помир тоғининг учта 7 минг метрли чўққисининг бир мавсумда забт этилиши республика альпинистларидан маънавий ва жисмоний жиҳатдан ҳам пухта тайёргарликни тақозо этади. Бунга ўхшаш катта режани амалга ошириш фикри илк марта 1937 йили юзага келган эди. Ўшанда совет альпинистлари Улуғ Октябрнинг 20 йиллиги муносабати билан Ленин, Коммунизм ва Корженевская чўққиларига чиқишни орзу қилган эдилар. Орзуларни рўёбга ошириш учун киришилди-ю, лекин натижаси дуруст бўлмади. Аммо, ўша давр учун бундай чиқишларни ютуқ деса ҳам бўлади. Чунки, совет альпинизмининг хизмат кўрсатган мастерларидан бири Л. Бархаш раҳбарлигидаги саккиз нафар йигитнинг Ленин чўққисинигина забт этиши спорт оламида катта шов-шувга сабаб бўлган. Корженевская номидаги чўққига чиқиш эса амалга ошмай қолди.

Бундай қийин, аммо шарафли вазифани бажаришга республикамиз олтин юбилейи йилида ўзбекистонлик альпинистлар ҳам киришдилар. Ўзбекистон терма командаси асосан «Меҳнат» кўнгилли спорт жамияти аъзоларидан тузилди. Катта юришга истеъдодли ташкилотчи Вадим Эльчибеков раҳбарлик қилди.

Ленин чўққиси сари юриш шу йил 10 июль куни бошланди. Бу пайтда баланд тоғларда эндигина ёқимли шабада кезган бўлади. Кичик группага СССР спорт мастери Ҳамид Яхин бошчилик қилди. 35 йигит қор уюмлари оралаб юксакликка унинг кетидан эргашишди. Иккинчи чўққи — «Коммунизм»га чиқувчиларга спорт мастерлари Борис Блоштейн билан Вячеслав Воронинлар бош бўлишди. Иккига бўлиниб кўтарилган бу альпинистлар жами 11 кишидан иборат эди. Саккиз нафар альпинист эса, Помирнинг 7 минг метр баланддаги Корженевская чўққисига кўтарилдилар. Командани спорт мастери Раиса Галяуддинова бошқарди. Ўзбекистонлик альпинистлар шу тариқа бир мавсумда энг баланд ҳисобланган учта чўққини муваффақиятли забт этиб, республика юбилейини муносиб нишонлашди. Ҳар бир чўққига забткорлар доҳий В. И. Лениннинг тасвири туширилган барельефи ва Ўзбекистон ССР Давлат герби ўрнатилган металл лавҳачани қолдириб келишди. Шундай қилиб ўзбекистонлик альпинистлар бундан 40 йил бурун кўзланган режани амалга оширдилар.

В. РАЦЕК,
СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери.

Суратда: мангу музликлар ва қор уюмлари орасида.
Муаллиф фотоси.

ОВ ГАШТИ

Ов ишқибозлари бу йилги мавсумни баҳорга ўхшатишмоқда. Қурама тоғларида ҳам, Бахмалда ҳам, Чордара-ю Арнасойда ҳам гўё баҳор ҳавоси. Ноябрь яримлаб қолди-ку, қушлар галаси узоқ сафарга ошиқмаяпти. Укки билан чумчуқлар «жанги» давом этаётган бўлса, калхат, какликни пойлаб арчазорларга «шох» ташлаб турибди. Жайра, типратикон дўлана-ю олмаларга «тиғ» уриб уясига ташияпти. Саричўққи қўриқхонасида ёввойи чўчқа, жайра, тулки кўпайиб қолди.

— Айиқ боласини учратдик, — дейишди овчилар. Узоқ йиллардан буён айиқ кўринмас эди. Бундай пайтда фақат сочма ўқ билан қуролланганлар йиртқичларга чап бериб кетиши аён.

Дам олиш куни эди. Қурама тоғларининг Саричўққисига чиқдик. Неча метр баландликка кўтарилганимизни аниқ билмадигу ҳар қалай пастдаги машиналар гугурт қутисидек кўринса, дўланахўр болаларни зўрға кўз илғарди.

Ов мухлислари у ер-бу ерда милтиқ кўтариб, каклик отишмоқчи. Қани энди омадлари кела қолса. Ўқ овозидан чўчиган какликлар у қоядан бу қояга учиб ўтади-да, овчиларни мазаҳ қилгандек сайрайди. Ҳамроҳимиз Қуттибек ака яқин масофага отадиган милтиғини олган экан. Какликлар овози эса юз-юз эллик метрдан қулоққа чалинади.

— Қор ёққанда, оппа-осон қўлда ушлаб олардим, — дейди кекса овчи куйиниб. Шу маҳал қоялар орасидан иккита калхат бирин кетин биз томонга қараб учди.

— Ана, шу атрофда каклик бор экан, — дейди Қуттибек ака. Арча орасига яшириниб, калхатнинг қаерга шўнғишини пойладик. Ўлжасини мўлжалга олган калхат қанотларини жуфтлаб, арчазорга куч билан ўзини урди. Ё калхат, ё каклик деди-ю, овчи милтиғини босиб қолди. Қанот қоқиб, патиллаётган ўлжа олдига югуриб бордик. Лекин у каклик эмас, калхат ҳам эмас, балки укки бўлиб чиқди. Милтиқ овозидан гангиб қолган калхат эса, арчазор оралаб кўкка парвоз қилди. Аммо, баландга кўтарила олмади. Овчи милтиғини чаққон ишга солди. Калхат ҳам «ол, ана, бўлмаса» дегандек патирлаганча овчи яқинига гуп этиб тушди.

Сўқмоқ бўйлаб йўлда давом этдик. Ажойиб манзара. Яшил арчазорлар, ялангочланиб қолган дўлана, писта, бодом дарахтлари олисдан қорайиб кўринади. Саратонда ковжираган ўт-ўланлар бир оз нам тортган бўлса-да, уларнинг мусаффо тоғ ҳавосига омухта ҳиди димоққа урилиб турибди.

— Нега энди калхат кетидан тушдик? — сўраймиз овчидан. Умри чорвачилик, овчилик билан ўтган Қуттибек ака олисларга назар ташларкан, секин гап бошлайди.

— Калхат каклик бор жойда кўпроқ чарх уради. Чумчуқлар ғужғон ўйнаган ерда укки бўлади. Каклик кунгай ер топиб сайрайди. Уларни оҳиста, яширинган ҳолда мўлжалга олмасанг чапак чалиб қолаверасан.

Кутилмаганда суҳбатдошимиз алланимани мўлжалга ола бошлади. Биздан ўн-ўн беш метр нарида тиканини ёзганча бир жайра тепаликка ўрмалаpди. Ўқ товуши атрофни тутди...

Саричўққи қўриқхонаси фақат ов қиладиган жойгина эмас, дам олса арзигулик оромгоҳга айланибди. Тоғ бағрилари ва арчазорларда мириқиб дам олаётганларни учратдик. Қўриқхонада турли ҳайвонлар, қушларни кўпайтиришга ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Айниқса қирғовулни кўпайтириш мақсадида сунъий уялар қурилиб, дон учун очиқ супачалар тайёрланган. Тоққа чиқаверишда ўнга яқин уй қад кўтарибди. Булар ов мухлислари ва дам олишга келганлар учун мўлжалланган. Қияликдаги хашак ғарамлари эса қўриқхона ҳайвонларининг қишки озуқаси. Хуллас Сариқ чўққи қўриқхонасида яна бир неча йиллардан кейин биргина каклик эмас, қирғовул, бўрсиқ, жайра, тоғ эчкиси каби ҳайвонларни ҳам ов қилиш мумкин бўлади.

Т. УНАБОЕВ,
Р. ИСҲОҚОВ.

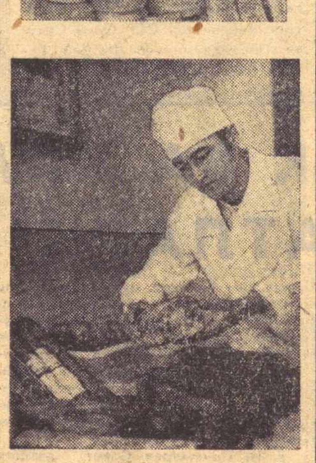

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР. Суратларда: (юқоридан пастга) 1. Хўжайлидаги ёғ-сут заводи аҳолига кўплаб қаймоқ ва сут маҳсулотлари етказиб беряпти. Бунда Зайнаб Кўшкинбоеванинг ҳиссаси катта. 2. Шу ердаги гўшт комбинати колбаса цехининг 6 хил маҳсулотига давлат сифат белгиси берилди. Цехга Мақсуд Турсунов 16 йилдан буён раҳбарлик қилиб келади. Цех ишчилари барча имкониятларни ишга солаётгани учун берилган топшириқларни мунтазам ошириб бажаришга эришаётирлар. 3. Нукусдаги ўтов-кигиз тайёрлаш комбинатида янги гилам тўқиш цехи иш бошлади. Илғор тўқувчи Гулаш Худаёрова ўзаро мусобақада пешқадамлик қилаётир.
Р. Саидов фотолари.

ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЕТИ

ЭЛЕКТРОНИКА ГИДРОГЕОЛОГ РОЛИДА

Қозоғистон ССР Фанлар академияси гидрогеология ва гидрофизика институтининг олимлари тез ишлайдиган электрон-ҳисоблаш машинаси зиммасига прогноз берувчи гидрогеолог вазифасини юкладилар. Электрон-ҳисоблаш машинаси тадқиқотчилар тузган программа бўйича Олмаота яқинидаги кенг тоғ этаклари остидаги сув ресурслари қанчалигини биринчи марта прогноз қилиб берди. Бу ҳисоб ер ости сувларидан ўн йилдан тортиб юз йилгача турли даврларда интенсив фойдаланилишига асосланиб бажарилди.

Электрон-ҳисболаш машинаси бажарган иш ҳозир миллиондан ортиқ киши яшаётган район халқ хўжалиги учун катта амалий аҳамиятга эга. (ТАСС).

ШУНАҚАСИ ҲАМ БЎЛАДИ

БЎРИ ҲАЙВОНОТ БОҒИГА БЕРИЛДИ

Шаҳар ҳайвонот боғига ажойиб бир бўри келтирилди. У гўшт билан бирга... қуйилтирилган сут, шоколад, конфет ва печеньеларни зўр иштаҳа билан ейди.

Унинг номи Бўривой. У боғчада, Нальчик марказининг Биринчи Май кўчасидаги болалар боғчасининг ҳовлисида катта бўлган. Болалар уни боғ ўртасидаги кичик суҳбатхоналардан бирида топиб олишди. Бўри боласи бу ерга келганида жуда кичкина эди. Унинг бу ерга қандай қилиб келиб қолганини ҳеч ким билмайди. Болалар бўри боласини турли овқат, асосан хилма-хил ширинликлар билан боқишди. Бўривой болалар билан ўйнар, биргалашиб сайрга чиқарди. Ҳамма уни аввалари овчарка итнинг боласи бўлса керак, деб ўйлашди. Лекин у вовилламасди, ҳовлида боқилаётган итлар эса унинг бегоналигини билиб ўзларини ундан четга олиб қочишарди. Бўривой ўсиб катта бўлгач, овчилар унинг чиндан ҳам бўри боласи эканлигини аниқладилар. Бундан буён уни болалар боғчасида ушлаб туриш хавфли деб топилди. Шундан сўнг йиртқич Нальчик ҳайвонат боғига топширилди.

ЭЛ-ЮРТ ХИЗМАТИДА

МЕНИНГ МИЛИЦИЯМ

Исмоил ўрта мактабда ўқиб юрган кезларида область ва республика газеталари саҳифаларида «Менинг милициям» рубрикаси остида осойишталик соқчилари ҳаёти ҳақида босиб чиқарилаётган лавҳаларни қунт билан қизиқиб ўқирди. Унда кунни тунга, тунни кунга улаб, чарчоқ нималигини билмай жамоатчилик тартибини сақлашдек масъулиятли ишга бел боғлаган бу довюраклар каби Ватанга содиқ хизмат қилиш орзуси уйғонди.

Милиция формаси ўзига жуда ҳам ярашиб турган бу йигит Исмоил Файзиев бўлади. Исмоил Тошкент область Оржоникидзе районидаги Гулистон қишлоқ Советида туғилган. Таржимаи ҳоли оддий — жуда қисқа. Қишлоқдаги ўрта мактабни муваффақиятли битирган, Ленин комсомоли аъзоси. Исмоил Оржоникидзе район ички ишлар бўлинмаси бошлиғининг олдига кириб мақсадини айтди. Бошлиқ унга синовчанлик билан назар ташлади. Унинг нима демоқчилигини дарҳол сезган Исмоил:

— Қишлоғимиздагилар билан муносабатим ёмон эмас. Ҳаммаси яхши танишади, десам мақтангандай бўламан, — деди.

Бошлиқ йигитнинг дадил ва бурро гапириши, ўзига пишиқлигини кўриб, миийиғида кулиб қўйди-да:

— Бизга сенга ўхшаган оёғидан ўт чақновчи мардлар керак, аризангни бер, ишга қабул қиламиз, — деди.

Бўлинмада ўзининг серғайрат ва поклиги, ҳаракатчанлиги, ҳалоллик ва интизомлилиги билан тез танилган ёш милиционер бир неча бор раҳматномалар олди. Ҳамиша сезгир йигит участка инспектори этиб тайинланди. Мана икки йилдирки, у Гулистон қишлоқ Совети территориясида яшовчи аҳоли ва хўжаликлар аъзолари хизматида.

Участка инспектори ишга тайинланган биринчи кундан бошлабоқ атрофига жамоатчилик ўртасида обрў-эътиборга сазовор бўлган кишиларни тўплади. Уларга аҳоли ўртасида тарбиявий ишлар олиб бориш, жамоат тартибини сақлаш борасида қайси адабиёт ва қўлланмалардан фойдаланиш тўғрисида гапириб берди. «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг аъзоларидан Риҳсибой Пўлатов, Ваҳоб Ғафуров, Аъзам Афзалов, Носир Ўрмонов, Риҳсибой Акбаровлар участка инспекторининг фаол ва жанговар ёрдамчиларидан бўлиб қолишди. Улар жамоат ўртасида тартиб сақлаш, колхоз ва бошқа идораларнинг мулкини кўз қорачиғидек сақлашда намуна кўрсатишмоқда. Участка инспекторининг ўзи эса колхозчилар ва аҳоли ўртасида турли мавзуларда суҳбат ҳамда лекциялар ўтказмоқда, уларга совет қонунчилигини атрофлича тушунтириб бераётир.

Гулистон қишлоқ Советининг раиси Саид Ҳаитов ҳамқишлоғи ҳақида мароқ билан шундай дейди:

— Исмоилни ёшлигидан биламан. — У болалигиданоқ ҳушёрлиги, ҳаммага меҳрибонлиги билан ажралиб турарди. Тартиб-интизомли, талабчан. Ҳамиша ўз устида қунт билан ишлайди. Унинг юқоридаги сифат ва фазилатлари фақатгина ёшларгагина эмас, балки ҳамма учун ўрнак бўларлидир.

Эл-юрт хизмати учун бел боғлаган ёш инспекторнинг ишларида муваффақиятлар тилаймиз.

Р. РАИМБЕКОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг штатсиз мухбири.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Болалар учун кўрсатув. 10.40 — СССР халқларининг куйлари. 11.00 — МОСКВА. 17.30 — ТОШКЕНТ. 17.40 — Мультфильм. 17.55 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 18.25 — **«Мусаффо тонг»**. 18.55 — **«Ахборот»**. 19.10 — Янгиликлар (Москва). 19.20 — **Оламга саёҳат**. 20.20 — **«Ахборот»**. 20.40— Бахтимиз қомуси. 21.00—Концерт. 22.00 — **«Вақт»**. 22.30 — **Ўз қўлимиз билан** (бадиий фильм). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 17.30— МОСКВА. 18.55 — Совет Иттифоқи чет эллик дўстлар нигоҳида. 19.10 — Янгиликлар. 19.20 —**Ўқитувчи** (бадиий фильм). 21.00 — Ҳужжатли фильм. 22.00 — Ҳужжатли кино экрани (Тошкент). 22.30 — Байрам концерти. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — ТОШКЕНТ. Концерт. 20.15 — **«Альбатрос»нинг охирги рейси** (бадиий фильмнинг 2-серияси). 21.20 — Тошкент янгиликлари. 21.35 — **«Альбатрос»нинг охирги рейси** (бадиий фильмнинг 3-серияси).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 5/XII да **Марварид изловчилар** (кундузи), **Севги тумори** (кечқурун), 6/XII да **Золушка** (кундузи), **Риголетто** (кечқурун), 7/XII да СССР халқ артисткаси БЕРНОРА ҚОРИЕВАНИНГ ижодий кечаси.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/XII да **Чақмоқ** (11.00 ва 15.00), **Аяжонларим** (кечқурун), 6, 7/XII да **Қароқчилар**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 5/XII да **Олифта** (кундузи), **Ҳижрон** (кечқурун), 6/XII да **Нурхон**, 7/XII да **Ҳижрон**.

КИНО

Есения — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «НУКУС» (кундуз ва кечқурун), «ҚОЗОҒИСТОН» (12.00, 13.00, 16.00, 17.00, 20.00), «ДРУЖБА» (12.00, 13.00, 16.00, 17.00, 20.00).

Софдил — «ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «ҚОЗОҒИСТОН» (11.00, (15.00, 19.00, 21.00), «ДРУЖБА» (11.00, 15.00, 19.00, 21.00).

Шахсий ҳаёт — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг
ЎРТА ОСИЁ МЕДИЦИНА ПЕДИАТРИЯ ИНСТИТУТИ
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудирлари: госпитал педиатрияси, биологик химия, акушерлик ва гинекология (фан доктори, профессор), физика (фан доктори ёки кандидати);
кафедра доценти: госпитал педиатрияси;
кафедра катта ўқитувчиси: рус тили;
кафедра ассистентлари: госпитал педиатрияси (3), нормал анатомия (2), акушерлик ва гинекология, болалар касалликлари пропедевтикаси, нормал физиология, ич касалликлари, гистология, социал гигиена ва соғлиқни сақлашни ташкил этиш, патологик анатомия;
кафедра ўқитувчилари: жисмоний тарбия (3), ҳуқуқшунослик фанлари, инглиз тили.
КОНКУРС МУДДАТИ — 15 ДЕКАБРГАЧА.
Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700140; Тошкент шаҳар, К-140, СамПИ, Чермет кўчаси, 103-уй.

«ТУЯМУЮНГИДРОСТРОЙ» АВТОБАЗАСИГА
«МАЗ-503» ва «КРАЗ-256» автомашиналарида ишлаш учун 1 ва 2 класс дизель ҳайдовчилари (меҳнат ҳақи — ишбай (мукофотли), ҳамда 4—5-разрядли автослесарлар
КЕРАК
Ишчиларга 0,5 коэффициент тўланади.
Ёлғиз кишилар ётоқхона билан, оилаликлар олти ой давомида уй-жой билан таъминланадилар.
Мурожаат учун адрес: Хоразм область, Хазорасп район, «Саид» алоқа бўлими.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА
6, 7 ДЕКАБРЬ СОАТ 17.00 ДА
СССР биринчилиги учун
АСК (Новосибирск) — «БИНОКОР» (Тошкент)
командалари ўртасида
ХОККЕЙ
Билетлар сотилмоқда.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг нашриётлар, полиграфия ва китоб савдоси ишлари бўйича Давлат комитети маъмурий-хўжалик бошқармасининг бошлиғи О. Х. Мирзамуҳамедовга отаси
Мирзаҳамдам МИРЗАМУҲАМЕДОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.
Р. 02961. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 283.